

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Mødedokument

A7-0137/2013

28.3.2013

BETÆNKNING

om en dagsorden for tilstrækkelige, sikre og bæredygtige pensioner
(2012/2234(INI))

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender

Ordfører: Ria Oomen-Ruijten

Ordfører for udtalelse(*): Thomas Mann, Økonomi- og Valutaudvalget(*)
Associerede udvalg – forretningsordenens artikel 50

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE.....	18
UDTALELSE FRA ØKONOMI- OG VALUTAUDVALGET	23
UDTALELSE FRA UDVALGET OM DET INDRE MARKED OG FORBRUGERBESKYTTELSE.....	33
UDTALELSE FRA UDVALGET OM KVINDERS RETTIGHEDER OG LIGESTILLING	38
RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET	45

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om en dagsorden for tilstrækkelige, sikre og bæredygtige pensioner (2012/2234(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Kommissionens meddelelse af 7. juli 2010 med titlen "Grønbog – Sikre, tilstrækkelige og bæredygtige pensionssystemer i Europa" (COM(2010)0365) og til sin beslutning herom af 3. februar 2011¹,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 16. februar 2012 med titlen "Hvidbog – En dagsorden for tilstrækkelige, sikre og bæredygtige pensioner" (COM(2012)0055),
- der henviser til rapport fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg om Kommissionens meddelelse af 16. februar 2012 med titlen "Hvidbog – En dagsorden for tilstrækkelige, sikre og bæredygtige pensioner"²,
- der henviser til den rapport, der er udarbejdet i fællesskab af Europa-Kommissionens Generaldirektoratet for Beskæftigelse, Sociale Anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Inklusion og Udvalget for Social Beskyttelse med titlen "Pension Adequacy in the European Union 2010-2050" (rapport om pensionernes tilstrækkelighed 2012),
- der henviser til den rapport, der er udarbejdet i fællesskab af Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Økonomiske og Finansielle Anliggender og Udvalget for Økonomisk Politik med titlen "2012-rapporten om befolkningens aldring: økonomiske og budgetmæssige fremskrivninger for de 27 EU-medlemsstater (2010-2060)"³,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 23. november 2011 med titlen "Årlig vækstundersøgelse 2012" (COM(2011)0815) og sin beslutning herom af 31. januar 2012⁴,
- der henviser til Rådets beslutning 2010/707/EU af 21. oktober 2010 om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker⁵,
- under henvisning til sin beslutning af 9. oktober 2008 om fremme af social integration og bekæmpelse af fattigdom, herunder børnefattigdom, i EU⁶,
- der henviser til Rådets erklæring om det europæiske år for aktiv aldring og solidaritet mellem generationerne (2012): vejen frem (SOC 992/SAN 322) af 7. december 2012,

¹ Vedtagne tekster, P7_TA(2011)0058.

² EESC/SOC/457 af 12. juli 2012.

³ ISBN 978-92-79-22850-6

⁴ Vedtagne tekster, P7_TA(2012)0047.

⁵ EUT L 308 af 24.11.2010, s. 46.

⁶ EUT C 9E af 15.1.2010, s. 11.

- der henviser til forretningsordenens artikel 48,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender og udtalelser fra Økonomi- og Valutaudvalget, Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse og Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (A7-0137/2013),
- A. der henviser til, at Europa-Parlamentets synspunkter vedrørende Kommissionens grønbog om sikre, tilstrækkelige og bæredygtige pensionsystemer kom til udtryk i dets beslutning af 3. februar 2011;
 - B. der henviser til, at årtiers værste finansielle og økonomiske krise har udviklet sig til en akut statsgældskrise og social krise, som i alvorlig grad har ramt millioner af EU-borgeres pensionsindtægter; der henviser til, at denne krise har vist, at de europæiske økonomier er indbyrdes afhængige, og at det ikke længere er muligt for noget land på egen hånd at garantere dets socialsikringsystems tilstrækkelighed, bæredygtighed og sikkerhed;
 - C. der henviser til, at pensioner er ældre europæeres primære indtægtskilde, og at pensionerne har til formål at sikre de ældre en anstændig levestandard og give dem mulighed for at være økonomisk uafhængige; der henviser til, at omtrent 22 % af kvinder over 75 år imidlertid befinder sig under EU's fattigdomsgrænse og dermed er i risiko for social eksklusion, og til, at kvinder udgør hovedparten af befolkningen over 75 år;
 - D. der henviser til, at den første fødselsårgang fra den såkaldte "babyboom-generation" har nået pensionsalderen, hvilket betyder, at den demografiske udfordring ikke længere er et fremtidigt scenarie, men dagens virkelighed, og til, at antallet af personer i alderen 60+ vil stige med mere end 2 millioner om året;
 - E. der henviser til, at de langsigtede demografiske og produktivitmæssige tendenser – selv uden den økonomiske krise – peger på et økonomisk scenarie med lav vækst i de fleste EU-medlemsstater med økonomiske vækstrater, som er betydeligt lavere end dem, der blev nået i de foregående årtier;
 - F. der henviser til, at Det Europæiske Råd allerede i marts 2001 godkendte den trestrengede Stockholmstrategi med sigte på: hurtigt at nedbringe statsgælden, at øge beskæftigelsesraterne og produktivitetsniveauerne samt at reformere pensions-, sundheds- og langtidsplejesystemerne;
 - G. der henviser til, at den negative indvirkning af den økonomiske og finansielle krise i Europa på lønninger og beskæftigelse vil øge den fremtidige risiko for fattigdom blandt ældre;
 - H. der henviser til, at stigende arbejdsløshed og skuffende afkast fra de finansielle markeder har skadet såvel de løbende finansierede pensionsordninger som de fondsbaserede pensionsordninger;
 - I. der henviser til, at Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg anbefaler, at minimumspensionen bør forhøjes, således at der kan ydes pensionsindkomster, der ligger over fattigdomsgrænsen;

- J. der henviser til, at pensionsordninger er et centralt element i de europæiske sociale modeller, hvis grundlæggende og uomgængelige mål er at sikre en tilstrækkelig levestandard for folk i alderdommen; der henviser til, at pensionsordninger fortsat hører under medlemsstaternes kompetence;
- K. der henviser til, at pensionspolitikkenes bæredygtighed rækker ud over finanspolitiske betragtninger; der henviser til, at private opsparingsrater, beskæftigelsesrater og den forventede demografiske udvikling også spiller en væsentlig rolle for at sikre bæredygtigheden;
- L. der henviser til, at pensionsordningerne i den aktuelle europæiske debat alt for ofte betragtes udelukkende som en byrde på de offentlige finanser i stedet for som et afgørende instrument til at bekæmpe fattigdom blandt ældre og muliggøre omfordeling af indkomsten over den enkelte persons levetid og i samfundet som helhed;
- M. der henviser til, at pensionister er en vigtig forbrugergruppe, og at ethvert udsving i deres beslutninger om forbrug har alvorlige konsekvenser for realøkonomien;
- N. der henviser til, at fødselsraterne i mange EU-lande fortsat er lave, hvilket vil medføre et fald i antallet af personer i den erhvervsaktive alder i fremtiden;
- O. henviser til, at der ifølge OECD er ringe mobilitet mellem medlemsstaterne, og kun 3 % af EU-borgerne i den erhvervsaktive alder bor i en anden medlemsstat¹;
- P. der henviser til, at undersøgelsen 'Women living alone – an update'², som Parlamentets Udvalg om Kvinder og Ligestilling har bestilt, viser de indbyggede risici ved nogle af de eksisterende pensionsordninger med hensyn til forværring af de kønsmæssige ubalancer, specielt for kvinder som bor alene;
- Q. der henviser til, at OECD's Social, Employment and Migration Working Paper nr. 116 med titlen "Cooking, Caring and Volunteering: Unpaid Work Around the World"³ belyser betydningen af det ulønnede arbejde, som endnu ikke anerkendes i de nationale pensionssystemer;
- R. der henviser til, at beskæftigelsesraten i EU for folk i aldersgruppen 55-64 år kun er 47,4 %, og kun 40,2 % for kvinder; der henviser til, at i nogle EU-lande udfyldes kun 2 % af alle ledige stillinger med personer i alderen 55+; der henviser til, at så lave beskæftigelsesrater medfører en pensionskløft mellem mænd og kvinder inden for samme generation samt en kløft mellem generationerne, som fører til betydelige forskelle i de økonomiske ressourcer, som forskellige generationer råder over;
- S. der henviser til, at pensionssystemerne i og på tværs af medlemsstaterne er meget forskellige, f.eks. hvad angår graden af finansiering, graden af statslig deltagelse, forvaltningsstruktur, typer af fordringer, omkostningseffektivitet, graden af kollektivitet

¹ OECD (2012), "Mobility and migration in Europe", s. 63. I: OECD Economic Surveys: European Union 2012, OECD Publishing.

² <http://www.europarl.europa.eu/committees/fr/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=79590>.

³ Miranda, V., *Cooking, Caring and Volunteering: Unpaid Work Around the World*, OECD Social, Employment and Migration Working Papers, nr. 116, OECD Publishing (2011).

og solidaritet, og at der derfor ikke findes en fælles EU-typologi;

Indledning

1. bemærker, at de nationale budgetter er under stærkt pres, og at nedsættelse af pensionsydelse i mange medlemsstater er en konsekvens af den alvorlige optrapning af den finansielle og økonomiske krise; beklager dybt, at de alvorlige nedskæringer i de medlemsstater, der er hårdest ramt af krisen, har bragt mange pensionister ud i, eller i risiko for, fattigdom;
2. understreger, at det er nødvendigt for EU og medlemsstaterne at vurdere pensionssystemernes nuværende og fremtidige bæredygtighed og tilstrækkelighed og indkredse bedste praksis og politiske strategier, der kan føre frem til de sikreste og mest omkostningseffektive pensionsordninger i medlemsstaterne;
3. understreger sandsynligheden for et langsigtet økonomisk scenarie med lav vækst, som ville kræve, at de fleste medlemsstater konsoliderede deres budgetter og reformerede deres økonomier under barske vilkår, hvilket igen ville kræve fornuftig forvaltning af de offentlige finanser; er enig i det synspunkt, der kommer til udtryk i Kommissionens hvidbog, at det er nødvendigt at opbygge fondsbaserede, supplerende arbejdsmarkedspensioner, ved siden af prioriteten om at sikre universelle, offentlige pensioner, der som minimum garanterer en anstændig levestandard for alle i deres alderdom;
4. understreger, at offentlige pensionsordninger under den første søjle fortsat er den vigtigste indtægtskilde for pensionister; beklager, at Kommissionen i sin hvidbog ikke i tilstrækkelig grad koncentrerer sig om vigtigheden af universelle – som minimum fattigdomssikrede – offentlige pensionsordninger under den første søjle; opfordrer medlemsstaterne til – i tråd med Europa 2020-strategiens mål om at øge beskæftigelsen og bekæmpe fattigdom – fortsat at arbejde for mere aktive og inklusive arbejdsmarkedsstrategier med henblik på at mindske den økonomiske forsørgerbyrde mellem inaktive personer og personer i beskæftigelse; opfordrer arbejdsmarkedets parter og medlemsstaterne til at kombinere disse reformer med konstante forbedringer i arbejdsvilkårene og gennemførelsen af ordninger for livslang læring, som gør det muligt for folk at have sundere og længere karriereforløb frem til den lovbestemte pensionsalder, og dermed øge antallet af mennesker, der betaler pensionsbidrag – også for at undgå at øge de offentlige pensionsudgifter, hvilket kan være til fare for bæredygtige offentlige finanser; opfordrer medlemsstaterne til at gennemføre reformer af deres første søjle-ordninger på en sådan måde, at der også tages hensyn til antallet af bidragspligtige år;
5. opfordrer medlemsstaterne til grundigt at evaluere behovet for at gennemføre reformer af deres første søjle-ordninger under hensyntagen til ændringerne i den forventede levealder – og det ændrede forhold mellem pensionister, arbejdsløse og økonomisk aktive – med henblik på at garantere en anstændig levestandard og økonomisk uafhængighed for folk i deres alderdom, i særdeleshed dem der tilhører udsatte grupper;
6. bemærker, at den finansielle og økonomiske krise og de udfordringer, der er forbundet med aldrende befolkninger, har vist sårbarheden i både de fondsbaserede og de løbende finansierede pensionsordninger; anbefaler en flersøjletilgang bestående af en kombination

af:

- i. en universel, løbende finansieret offentlig pension
- ii. en fondsbaseret, supplerende arbejdsmarkedspension hidrørende fra kollektive overenskomster på nationalt plan, sektorplan eller virksomhedsplan eller hidrørende fra national lovgivning, som alle de pågældende arbejdstagere har adgang til;

understreger, at pensionsordningen under den første søjle alene eller i kombination med anden søjle-pensionen (afhængig af nationale institutionelle ordninger eller love) bør tilvejebringe en anstændig erstatningsindkomst, som er baseret på arbejdstagerens tidligere løn og om muligt kan suppleres med:

- iii. en individuel tredje søjle-pension baseret på privat opsparing med rimelige incitamenter rettet mod lavindkomstarbejdstagere, selvstændige og personer, som ikke har nok bidragspligtige år i forbindelse med deres arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordning;

opfordrer medlemsstaterne til at overveje at indføre eller bevare sådanne eller lignende økonomisk og socialt bæredygtige ordninger, hvor de endnu ikke findes; opfordrer Kommissionen til at sikre, at eksisterende og fremtidig lovgivning på pensionsområdet er gunstig over for og fuldt ud respekterer denne tilgang;

7. erkender potentialet i arbejdsmarkedsrelaterede og individuelle pensionsfonde som betydelige og pålidelige langsigtede investorer i EU's økonomi; fremhæver deres forventede bidrag til at nå Europa 2020-strategiens overordnede mål om økonomisk vækst, når det handler om at opnå bæredygtig økonomisk vækst, flere og bedre job og mere socialt inklusive samfund; glæder sig i denne forbindelse over Kommissionens kommende initiativ med at igangsætte en grøn bog om langsigtede investeringer; opfordrer indtrængende Kommissionen til ikke at bringe investeringspotentialet hos pensionsfonde og andre pensionsleverandører i fare og til at respektere deres forskellige karakteristika, når den indfører eller ændrer EU-lovgivningen, navnlig ved revisionen af direktivet om de arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers aktiviteter og tilsynet hermed;
8. anmoder Kommissionen om at gøre status over de kumulative virkninger af lovgivningen om finansmarkederne – f.eks. forordningen om europæisk markedsinfrastruktur (EMIR), direktivet om markeder for finansielle instrumenter (MiFID) og det reviderede kapitalkravsdirektiv (CRD IV) – på pensionsfonde under anden søjle og deres mulighed for at investere i realøkonomien og aflægge beretning herom i den kommende grøn bog om langsigtede investeringer;
9. minder om Lissabonstrategien 2000-2010, i forbindelse med hvilken Kommissionen og medlemsstaterne i løbet af et tiår meget detaljeret drøftede strukturreformer med hensyn til makro- og mikroøkonomisk politik og beskæftigelsespolitik, hvilket resulterede i traktatsbaserede landespecifikke henstillinger til medlemsstaterne, hvoraf mange direkte eller indirekte drejede sig om at sikre tilstrækkelige og bæredygtige pensioner; beklager dybt den manglende gennemførelse af disse henstillinger, som i betydelig grad kunne have afbødet virkningerne af krisen;

10. ser med tilfredshed på de omfangsrige og kvalitetsprægede publikationer "rapport om befolkningens aldring 2012"¹ og "rapport om pensionernes tilstrækkelighed 2012"², som undersøger pensionsystemernes langsigtede tilstrækkelighed og bæredygtighed i alle medlemsstater; beklager dybt, at tilstrækkeligheds- og bæredygtighedsaspekterne af pensioner er indeholdt i adskilte og meget tekniske rapporter; anmoder indtrængende Kommissionen og Rådet om at offentliggøre et integreret, kortfattet og ikke-teknisk EU-resumé, som gør det muligt for EU's borgere at vurdere de udfordringer, deres nationale pensionssystemer står over for i sammenligning med andre EU-lande;
11. understreger, at det er vigtigt at anvende en ensartet metode til at beregne de offentlige finansers langsigtede bæredygtighed og de pensionsrelaterede forpligtelsers andel heri;
12. er af den opfattelse, at konsensus mellem regeringer og arbejdsgivere og fagforeninger er af afgørende betydning, hvis der skal opnås en reel løsning på pensionsudfordringen, som tager højde for behovet i de fleste medlemsstater for at øge antallet af bidragspligtige år og forbedre arbejdsvilkår og livslang læring med sigte på at gøre det muligt for folk at arbejde mindst til den lovbestemte pensionsalder, og længere endnu hvis de ønsker det;
13. foreslår, at repræsentanter for alle aldersgrupper, herunder de unge og de ældre, som i særlig grad mærker reformernes virkning, i behørigt omfang høres om enhver pensionsreform for at sikre afbalancerede og rimelige resultater og for at bevare den størst mulige konsensus mellem generationerne;
14. ser med tilfredshed på hovedindholdet i hvidbogen, hvori det foreslås at fokusere på at finde balancen mellem det antal år, der arbejdes, og det antal år, hvor man er på pension, udvikling af supplerende arbejdsmarkedsrelaterede og private pensionsopsparinger samt forbedring af EU's redskaber til at overvåge pensioner, og hvor vigtigheden af at øge folks pensionsindsigt samtidig understreges;

Øgede beskæftigelsesrater og balance mellem erhvervsaktive år og pensionsår;

15. understreger, at det er altafgørende at gennemføre strukturreformer med sigte på at øge beskæftigelsesraten og gøre det muligt for folk at arbejde frem til den lovbestemte pensionsalder og dermed mindske den økonomiske forsørgerbyrde for at få genereret de skatteindtægter og social- og pensionsbidrag, som er nødvendige for at konsolidere medlemsstaternes budgetter og finansiere tilstrækkelige, sikre og bæredygtige pensionsordninger; understreger, at disse reformer skal gennemføres på en gennemsigtig måde, som gør det muligt for folk i tide at forudse, hvilke konsekvenser disse reformer kan indebære; gør opmærksom på risikoen for, at arbejdsløshed og lavtlønnet, deltids og atypisk arbejde kan føre til, at folk kun har delvise pensionsrettigheder, hvilket kan gøre fattigdom i alderdommen mere udbredt;

¹ Europa-Kommissionen: *The 2012 Ageing Report: Economic and budgetary projections for the 27 EU Member States (2010-2060)*, Bruxelles, maj 2011.

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2012/pdf/ee-2012-2_en.pdf.

² "Pension Adequacy in the European Union 2010-2050", en rapport udarbejdet i fællesskab af Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Beskæftigelse, Sociale Anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Inklusion og Udvalget for Social Beskyttelse, den 23. maj 2012,

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=7105&type=2&furtherPubs=yes>.

16. opfordrer medlemsstaterne til at: vedtage omfattende, aktive arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger, træffe de nødvendige foranstaltninger til at bekæmpe sort arbejde samt skatte- og bidragsunddragelse, også for at sikre fair konkurrence, sætte midler til side med henblik på at bekæmpe de stigende udgifter til den del af befolkningen, der går på pension, og fremme god beskæftigelse, blandt andet ved at tilbyde omfattende rådgivning og støtte til arbejdssøgende og gøre det muligt for særligt udsatte grupper at finde beskæftigelse;
17. bemærker Kommissionens seneste henvisning i den årlige vækstundersøgelse 2013 til nødvendigheden af at reformere pensionssystemerne; henviser dog til, at en tilpasning af den faktiske pensionsalder til den lovbestedte pensionsalder bør have prioritet i mange medlemsstater;
18. glæder sig over medlemsstaternes tilsagn om at sikre passende og bæredygtige pensionssystemer i de landespecifikke henstillinger, som Rådet vedtog i 2012 i forbindelse med det europæiske semester;
19. bemærker, at over 17 % af borgerne i EU i dag er over 65 år, og at dette tal ifølge Eurostats prognoser vil stige til 30 % inden 2060;
20. fremhæver det tiltagende pres, som den demografiske udvikling lægger på de nationale budgetter og pensionssystemer, nu hvor de første fødselsårgange af "babyboom-generationen" går på pension; noterer sig de uensartede fremskridt og ambitionsniveauer i medlemsstaterne med hensyn til at udarbejde og gennemføre strukturreformer med sigte på at øge beskæftigelsen, udfase førtidspensionsordninger og på medlemsstatsplan sammen med arbejdsmarkedets parter at evaluere behovet for at gøre både den lovbestedte og den reelle pensionsalder mere bæredygtige i forhold til stigningen i den forventede levealder; understreger, at de medlemsstater, der ikke gennemfører gradvise reformer nu, på et senere tidspunkt kan komme til at befinde sig i en situation, hvor de bliver nødt til at gennemføre reformer som et lyn fra en klar himmel og med betydelige sociale konsekvenser;
21. gentager opfordringen til at knytte pensionsydelse til antallet af år, der er arbejdet, og bidrag, der er betalt, ("aktuarmæssig retfærdighed") for at sikre, at det at arbejde mere og længere betaler sig for arbejdstagerne i form af en bedre pension, og til samtidig at tage behørigt hensyn til perioder uden for arbejdsmarkedet grundet pleje af plejekrævende personer; henstiller, at medlemsstaterne i samråd med relevante partnere indfører forbud mod tvungen pensionering, når man når den lovbestedte pensionsalder, således at folk, der kan og ønsker det, kan vælge at blive ved med at arbejde efter den lovbestedte pensionsalder og gradvis indfase deres pensionering, da en forlængelse af perioden for betaling af pensionsbidrag og en samtidig afkorting af den periode, hvor man har ret til pensionsydelser, hurtigt kan hjælpe arbejdstagerne med at mindske eventuelle huller i bidragsbetalingen;
22. understreger, at antagelsen bag førtidspensionsordninger, hvor ældre arbejdstagere får lov til at gå på pension tidligt, således at der bliver ledige job til de unge, har vist sig at være empirisk forkert, idet de medlemsstater, der kan fremvise den højeste gennemsnitlige beskæftigelsesrate blandt unge, også er dem, der har den højeste beskæftigelsesrate for ældre arbejdstagere;

23. opfordrer arbejdsmarkedets parter til at indføre en livscyklusstrategi i forhold til politikker vedrørende menneskelige ressourcer og til at tilpasse arbejdspladserne i dette øjemed; opfordrer arbejdsgiverne til at udvikle programmer til støtte for aktiv og sund aldring; opfordrer arbejdstagerne til at deltage aktivt i sådanne videreuddannelsesmuligheder, som stilles til rådighed for dem, og til at sørge for at holde sig arbejdsduelige i alle faser af deres arbejdsliv; understreger, at det er nødvendigt at forbedre integrationen af ældre arbejdstagere på arbejdsmarkedet, og opfordrer til, at der anvendes tilgange baseret på social innovation for at fremme længere arbejdsliv, navnlig inden for de mest fysisk krævende fag, ved at tilpasse arbejdspladserne, skabe passende arbejdsvilkår og tilbyde en fleksibel tilrettelæggelse af arbejdet gennem justeringer i antallet af arbejdstimer og typen af opgaver, der udføres;
24. understreger, at det er nødvendigt at træffe flere forebyggende sundhedsforanstaltninger, optrappe erhvervsuddannelse og omskoling og bekæmpe diskrimination på arbejdsmarkedet af unge og ældre arbejdstagere; understreger, at der i denne forbindelse er behov for effektiv håndhævelse og gennemførelse af lovgivningen om sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen; fremhæver, at mentorordninger kan være et værdifuldt redskab til at fastholde ældre arbejdstagere længere på arbejdsmarkedet og drage nytte af deres erfaringer til at få integreret unge mennesker på arbejdsmarkedet; opfordrer arbejdsmarkedets parter til at udvikle attraktive modeller for en fleksibel overgang fra arbejdsliv til pension;
25. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at sætte alt ind på at realisere de ambitioner, der blev formuleret i EU's ligestillingspakt (2011-2020), som fokuserer på at få lukket kløften mellem kønnene og bekæmpe kønsopdeling samt fremme en bedre balance mellem arbejdsliv og fritid for både kvinder og mænd; understreger, at disse mål er nøglen til at øge kvinders beskæftigelse og til at bekæmpe fattigdom blandt kvinder i arbejde og i deres alderdom;
26. påpeger, at SMV'er er en af de vigtigste kilder til arbejde og vækst i EU, og at de kan yde et betydeligt bidrag til pensionssystemernes bæredygtighed og tilstrækkelighed i medlemsstaterne;

Udvikling af supplerende private pensionsopsparinger

27. bifalder opfordringen i hvidbogen til, at der udvikles både fondsbaserede, supplerende arbejdsmarkedspensioner, som er tilgængelige for alle de pågældende arbejdstagere, og om muligt individuelle ordninger; understreger dog, at Kommissionen snarere bør anbefale **kollektive**, solidaritetsbaserede supplerende arbejdsmarkedspensioner, som helst skal hidrøre fra kollektive overenskomster og være etableret på nationalt plan, sektorplan eller virksomhedsplan, da de muliggør solidaritet inden for og imellem generationerne, hvilket individuelle ordninger ikke gør; understreger, at det er stærkt presserende at fremme bestræbelserne på i videst muligt omfang at få opbygget supplerende arbejdsmarkedspensionsordninger;
28. bemærker, at mange medlemsstater allerede er gået i gang med store pensionsreformprogrammer, der sigter mod både bæredygtighed og tilstrækkelighed; understreger vigtigheden af at sikre, at eventuelle foranstaltninger, der foreslås på EU-plan, skal supplere og ikke være i modstrid med nationale pensionsreformprogrammer;

minder om, at pensioner fortsat er en medlemsstatskompetence, og er bekymret for, at yderligere EU-lovgivning på dette område kan have negativ indvirkning på visse medlemsstaters ordninger, navnlig hvad angår arbejdsmarkedspensionsordningers karakteristika;

29. fremhæver de lave driftsomkostninger ved (sektordækkende) kollektive (helst non-profit-baserede) arbejdsmarkedspensionsordninger i sammenligning med individuelle pensionsopsparingsordninger; fremhæver betydningen af lave driftsomkostninger, da selv begrænsede omkostningsreduktioner kan give betydeligt højere pensioner; fremhæver dog, at disse ordninger desværre – indtil videre – kun eksisterer i nogle få medlemsstater;
30. opfordrer indtrængende medlemsstaterne og de organer, der er ansvarlige for pensionsordningerne, til at informere borgerne ordentligt om deres optjente pensionsrettigheder, og øge deres bevidsthed og oplyse dem, således at de bliver i stand til at træffe velinformerede beslutninger angående fremtidige supplerende pensionsopsparinger; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til også at informere borgerne i god tid om planlagte ændringer i pensionssystemerne, således at de kan træffe informerede og velovervejede beslutninger om deres pensionsopsparinger; opfordrer medlemsstaterne til at fastlægge og håndhæve strenge regler om oplysningskrav vedrørende driftsomkostninger samt risiko og afkast ved investering i de pensionsfonde, der driver virksomhed inden for deres jurisdiktion;
31. erkender den store spredning mellem medlemsstaternes pensionsordninger med hensyn til karakteristika og resultater, for så vidt angår adgang, solidaritet, omkostningseffektivitet, risiko og afkast; bifalder Kommissionens intention om i tæt samarbejde med medlemsstaterne, arbejdsmarkedets parter, pensionsbranchen og andre aktører og i overensstemmelse med nærhedsprincippet at udarbejde en kodeks for bedste praksis med hensyn til arbejdsmarkedspensionsordninger, der skal behandle emner som f.eks. bedre dækning for arbejdstagerne, udbetalingsfasen, risikodeling og risikoreduktion, omkostningseffektivitet og evnen til at absorbere udsving; fremhæver, at det er til gavn for alle at forbedre udvekslingen af bedste praksis mellem medlemsstaterne;
32. støtter Kommissionens planer om at fortsætte med at målrette EU-støtten – navnlig gennem Den Europæiske Socialfond (ESF) – mod at støtte projekter, der tager sigte på aktiv og sund aldring på arbejdspladsen, og gennem programmet for social udvikling og innovation (PSCI) at yde økonomisk og praktisk støtte til medlemsstater og arbejdsmarkedsparter, der overvejer gradvist at indføre omkostningseffektive supplerende pensionsordninger, som er underlagt Parlamentets kontrol;

Mobile arbejdstageres pensioner

33. erkender den betydelige uensartethed i pensionsordningerne i hele EU, men understreger alligevel, at det er vigtigt for arbejdstagerne at have mulighed for at skifte job i eller uden for deres medlemsstat; understreger, at det er nødvendigt at sikre, at mobile arbejdstagere kan erhverve og bevare arbejdsmarkedspensionsrettigheder; støtter den strategi, som Kommissionen anbefaler, hvor der sættes fokus på at værne om erhvervelse og bevarelse af pensionsrettigheder, og opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at mobile arbejdstageres hvilende pensionsrettigheder behandles på linje med de rettigheder, som de aktive medlemmer af en pensionsordning eller pensionister har opnået; bemærker den vigtige

rolle, Kommissionen kan spille med hensyn til at fjerne hindringer for fri bevægelighed, herunder dem der hindrer mobilitet; er af den opfattelse, at mobiliteten på arbejdsmarkedet ud over sprogbarrierer og familiemæssige hensyn hæmmes af lange karenstider eller urimelige aldersbegrænsninger, og opfordrer medlemsstaterne til at mindske disse; understreger, at enhver foranstaltning for at fremme mobilitet skal afbalanceres gennem omkostningseffektiv tilvejebringelse af supplerende pensionsordninger og skal tage højde for de nationale pensionssystemers karakter;

34. noterer sig Kommissionens forslag om at vurdere eventuelle sammenhænge mellem forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger og "visse" arbejdsmarkedspensionsordninger; fremhæver de praktiske vanskeligheder i forbindelse med anvendelsen af nævnte forordning på de 27 medlemsstaters markant forskellige socialsikringssystemer; gør opmærksom på forskelligheden af pensionssystemerne i EU og dermed kompleksiteten ved at anvende en samordningstilgang til de titusindvis af stærkt divergerende pensionsordninger, der er gældende i medlemsstaterne; sætter derfor spørgsmålstegn ved gennemførligheden af at anvende en sådan tilgang på området for supplerende arbejdsmarkedspensionsordninger;
35. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at arbejde ihærdigt på at oprette og vedligeholde effektive oplysningstjenester, eventuelt webbaserede, der gør det muligt for borgerne at spore deres beskæftigelses- og ikke-beskæftigelsesrelaterede pensionsrettigheder og dermed træffe rettidige og velinformerede beslutninger om supplerende, individuelle pensionsopsparinger (under tredje søjle); opfordrer til koordinering på EU-plan for at sikre en tilstrækkelig overensstemmelse mellem de nationale oplysningstjenester; glæder sig over Kommissionens pilotprojekt på dette område og opfordrer Kommissionen til at sikre, at pilotprojektet suppleres med en konsekvensvurdering af fordelene ved at forsyne EU-borgerne med konsoliderede pensionsoplysninger på en lettilgængelig måde;
36. bemærker, at pensionsoplysningstjenesterne, når de er fuldt udviklet, ideelt set ikke kun bør omfatte arbejdsmarkedspensioner, men også pensionsordninger under tredje søjle og individualiserede oplysninger om rettigheder under første søjle;
37. sætter spørgsmålstegn ved behovet for en EU-pensionsfond for forskere;
38. mener, at den omstændighed, at folk generelt lever længere, sundere og rigere liv, er en af det moderne samfunds største bedrifter; anmoder om en positiv tone i aldringsdebatten, idet man på den ene side skal tackle udfordringen med aktivt at håndtere den betydelige, men ikke uoverstigelige, udfordring, som aldring udgør, og samtidig gribe de muligheder, som aldringen og "det grå guld" fører med sig; anerkender den meget aktive og værdifulde rolle, som de ældre spiller i vores samfund;

Revision af pensionskassedirektivet

39. understreger, at hensigten med at revidere direktivet om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers aktiviteter og tilsynet hermed (pensionskassedirektivet) bør være at holde arbejdsmarkedspensionerne i Europa tilstrækkelige, bæredygtige og sikre ved at skabe et miljø, som stimulerer yderligere fremskridt på det nationale og indre marked på dette område ved at tilvejebringe bedre beskyttelse af nuværende og kommende pensionister,

og ved en fleksibel tilpasning til de betydelige forskelle i de eksisterende ordninger i de forskellige lande og sektorer;

40. mener, at en sikring af, at europæiske systemer under anden søjle overholder solide tilsynsregler, er centralt for at opnå et højt beskyttelsesniveau for medlemmerne og modtagerne og for at efterleve G20's mandat, ifølge hvilket alle finansielle institutioner skal underlægges forsvarlig regulering og passende tilsyn;
41. kræver, at EU's lovgivningsmæssige initiativer i denne henseende respekterer medlemsstaternes valg med hensyn til pensionsordningerne under anden søjle;
42. understreger, at yderligere EU-lovgivningsarbejde om sikkerhedsforanstaltninger skal være baseret på en solid konsekvensanalyse, som bør omfatte en bestemmelse om, at produkter, der ligner hinanden, skal være underlagt de samme tilsynsstandarder og sikre passende tilførsler såvel som arbejdstagermobilitet inden for Unionen, og bør have det overordnede mål at beskytte arbejdstagernes optjente pensionsrettigheder; understreger, at yderligere EU-lovgivningsarbejde om sikkerhedsforanstaltninger ligeledes skal være baseret på en aktiv dialog med arbejdsmarkedets parter og andre interessenter og på ægte forståelse og respekt for nationale særegenheder; understreger, at pensionssystemerne er dybt rodfæstet i de enkelte medlemsstaters kulturelle, sociale, politiske og økonomiske forhold; understreger, at alle pensionsudbydere under anden søjle, uanset deres juridiske form, bør være underlagt forholdsmæssige og solide regler, som tager højde for branchens særlige kendetegn, især på lang sigt;
43. fastholder, at pensioner under anden søjle, uanset udbyder, ikke bør bringes i fare af EU-regler, som ikke tager højde for deres langsigtede horisont;
44. mener, at Kommissionens forslag vedrørende sikkerhedsforanstaltninger ikke kun skal identificere og tage hensyn til de nationale systemers forskellighed, men også skal tage udgangspunkt i princippet om "samme risiko, samme regler" inden for hvert enkelt nationalt system og de respektive søjler; understreger, at disse foranstaltninger konsekvent skal overholde proportionalitetsprincippet hvad angår opvejning af mål og fordele mod de finansielle, administrative og tekniske byrder og skal tage højde for den rette balance mellem omkostninger og fordele;
45. mener med hensyn til kvalitative sikkerhedsforanstaltninger, at forslag vedrørende styrket virksomhedsstyring og risikostyring – sammen med forslag vedrørende større gennemsigtighed, forpligtelser til åbenhed omkring oplysninger, offentliggørelse af omkostninger og gennemsigtighed med hensyn til investeringsstrategier – er formålstjenlige og bør fremsættes i forbindelse med enhver revision, under hensyntagen til nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet; bemærker, at det i betragtning af de store forskelle mellem medlemsstaterne på kort sigt er mere realistisk at tilstræbe konvergens mellem kvalitative sikkerhedsforanstaltninger på EU-niveau end konvergens mellem kvantitative sikkerhedsforanstaltninger;
46. er ud fra de aktuelt foreliggende oplysninger ikke overbevist om, at krav, som gælder i hele Europa, med hensyn til egenkapital eller værdiansættelse af balanceposter vil være hensigtsmæssige; modsætter sig ud fra dette rationale en revision af pensionskassedirektivet, der har dette som mål; mener dog, at den kvalitative

konsekvensundersøgelse (QIS), som i øjeblikket gennemføres af Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger (EIOPA), og eventuelle opfølgende analyser af denne undersøgelse fuldt ud bør tages i betragtning i denne politiske kontekst; understreger, at såfremt der senere indføres sådanne krav, vil en direkte anvendelse af Solvens II-kravene på arbejdsmarkedspensioner ikke være det rette instrument;

47. påpeger, at pensionskassedirektivet kun gælder for frivillige pensionsordninger og ikke omfatter instrumenter, som indgår i den obligatoriske offentlige pensionsordning;
48. fremhæver, at der er væsentlige forskelle mellem forsikringsprodukter og arbejdsmarkedspensionsordninger; understreger, at enhver direkte anvendelse af kvantitative Solvens II-krav på arbejdsmarkedspensioner ville være uforholdsmæssig og potentielt kunne skade såvel arbejdstagernes som arbejdsgivernes interesser; modsætter sig derfor, at Solvens II-kravene overføres til arbejdsmarkedspensionerne, men forholder sig åbent over for en strategi, der tilstræber sikkerhed og bæredygtighed;
49. understreger at arbejdsmarkedets parter (dvs. arbejdsgivere og arbejdstagere) har et fælles ansvar for indholdet i arbejdsmarkedspensionsordninger; understreger, at aftaler mellem arbejdsmarkedets parter altid skal anerkendes, navnlig med hensyn til den balance mellem risiko og afkast, som en arbejdsmarkedspensionsordning søger at opnå;
50. anser videreudvikling på EU-niveau af solvensmodeller, f.eks. Holistic Balance Sheet (HBS) for kun at være formålstjenlig, hvis anvendelsen af dem på grundlag af en solid konsekvensanalyse viser sig at være realistisk på det praktiske plan og effektiv med hensyn til omkostninger og fordele, navnlig i betragtning af diversiteten inden for pensionskassedirektivet i og mellem medlemsstaterne; understreger, at videreudvikling af variationer over Solvens II eller HBS ikke må sigte på at indføre Solvens II-lignende bestemmelser;
51. konstaterer, at der er stor variation i udformningen af pensionsplaner, gående fra ydelsesdefinerede (DB) til bidragsdefinerede (DC) eller blandede ordninger; bemærker også et skifte fra ydelsesdefinerede til bidragsdefinerede ordninger eller indførelse af obligatoriske fondsbaserede søjler i nogle medlemsstater; understreger, at dette øger behovet for større gennemsigtighed og bedre oplysning til borgerne om de lovede ydelser, omkostningsniveauer og investeringsstrategier;
52. understreger, at tanken om at skabe lige konkurrencevilkår mellem livsforsikringer og pensionskasser under anden søjle kun er relevant til en vis grad, da der er afgørende forskelle mellem forsikringsprodukter og arbejdsmarkedspensionsordninger afhængig af risikoprofilen, graden af integration på finansmarkedet og den enkelte pensionsydere udbyttegivende eller ikke-udbyttegivende karakter; erkender, at det i betragtning af konkurrencen mellem livsforsikringer og arbejdsmarkedspensioner under anden søjle er vigtigt, at produkter med samme risici underlægges samme regler for at undgå at vildlede modtagerne og give dem samme beskyttelsesniveau;

Beskyttelse af arbejdstagernes arbejdsmarkedspensioner i tilfælde af insolvens

53. mener, at rettigheder i henhold til artikel 8 i direktiv 2008/94/EF konsekvent skal sikres i

medlemsstaterne i tilfælde af insolvens;

54. opfordrer Kommissionen til at skabe sig et grundigt overblik over de nationale sikringssystemer og -foranstaltninger og, hvis der konstateres væsentlige mangler i forbindelse med denne vurdering, udarbejde forbedrede forslag til EU-lovgivning med henblik på at sørge for, at der findes fuldt ud pålidelige mekanismer til at sikre enkel, omkostningseffektiv og proportional beskyttelse af arbejdsmarkedspensionsrettigheder i hele EU;
55. bemærker, at arbejdsgiverne i nogle medlemsstater allerede støtter deres pensionsordninger gennem beskyttelsesordninger, opsplitning af aktiver, uafhængig forvaltning af ordningerne og tildeling af prioriteret kreditorstatus for pensionsordninger foran aktionærene i tilfælde af virksomhedens konkurs;
56. understreger, at spørgsmål vedrørende pensionsbeskyttelse i tilfælde af konkurs er tæt knyttet til centrale aspekter i revisionen af pensionskassedirektivet; understreger, at Kommissionen ved udarbejdelsen af disse to direktiver bør sikre, at de er overensstemmende og fuldt ud kompatible;

Supplerende tredje søjle-pensionsopsparinger

57. konstaterer, at betydningen, rækkevidden og sammensætningen af den tredje søjle er forskellig fra medlemsstat til medlemsstat;
58. beklager, at ordninger under tredje søjle som regel er mere bekostelige, mere risikable og mindre gennemsigtige end ordninger under første søjle; kræver stabilitet, pålidelighed og bæredygtighed i den tredje søjle;
59. mener, at private pensionsopsparinger i visse tilfælde kan være nødvendige for at opbygge en tilstrækkelig pension; tilskynder Kommissionen til at samarbejde med medlemsstaterne på grundlag af en bedste praksis-tilgang og vurdere og optimere incitamenter til privat pensionsopsparing, navnlig for enkeltpersoner, som ellers ikke ville opbygge tilstrækkelige pensioner;
60. anser en evaluering af pålidelige procedurer og forslag til optimering af incitamenter for at være formålstjenlig;
61. understreger, at den centrale prioritet i den offentlige politik ikke bør være at subsidiere tredje søjle-ordninger, men at sikre, at alle er tilstrækkeligt beskyttet inden for en velfungerende og bæredygtig første søjle;
62. opfordrer Kommissionen til at undersøge, hvor sårbare de kapitalbaserede systemer under den tredje søjle er over for kriser, og til at forelægge forslag til nedbringelse af denne risiko;
63. foreslår, at begrænsningerne for juridiske omkostninger i forbindelse med indgåelse og forvaltning af aftaler eller ændring af aftaletype på nationalt plan undersøges, og at der forelægges forslag i denne forbindelse;

64. mener, at adfærdskodekser med hensyn til kvalitet, oplysning til forbrugerne og forbrugerbeskyttelse under den tredje søjle kunne gøre pensionsplaner under den tredje søjle mere attraktive; tilskynder Kommissionen til at fremme udveksling af den nuværende bedste praksis i medlemsstaterne;
65. støtter udvikling og indførelse af frivillige adfærdskodekser – og eventuelt også produktcertificeringsordninger – på EU-niveau med henblik på kvalitet, forbrugeroplysning og forbrugerbeskyttelse under tredje søjle; henstiller, at medlemsstaterne gennemfører regulering på disse områder, hvis frivillige adfærdskodekser viser sig at være utilstrækkelige;
66. opfordrer Kommissionen til at undersøge, hvordan man bedre kan udnytte EU-lovgivningen om den finansielle sektor til at sikre, at forbrugerne får præcis og saglig økonomisk rådgivning om pensioner og pensionsrelaterede produkter;

Fjernelse af skatte- og aftalemæssige grænseoverskridende hindringer for pensionsinvesteringer

67. opfordrer Kommissionen og de berørte medlemsstater til at indgå en aftale om grænseoverskridende pensioner, navnlig om hvordan man undgår dobbeltbeskatning og dobbelt manglende beskatning;
68. anser diskriminerende skatter for at være en alvorlig hindring for grænseoverskridende mobilitet og ønsker, at de hurtigt afskaffes, men bemærker dog, at EU har begrænset kompetence, når det gælder medlemsstaternes skattepolitik;
69. mener, at aftaleretlige hindringer bør undersøges;
70. opfordrer Kommissionen til at inddrage arbejdsmarkedets parter på passende vis gennem de eksisterende strukturer;

Køn

71. minder om den kønsmæssige udfordring i forbindelse med pensioner; anser det stigende antal ældre, især kvinder, som lever under fattigdomsgrænsen, for at være alarmerende; understreger, at offentlige pensioner under første søjle som minimum bør garantere en anstændig levestandard for alle; understreger, at kønsmæssig ligestilling på arbejdsmarkedet er afgørende for at sikre pensionssystemernes bæredygtighed, idet højere beskæftigelsesrater øger økonomisk vækst og medfører, at der betales mere i pensionsbidrag; mener, at udligningen af pensionsalderen for mænd og kvinder skal følges op af effektive politikker til at sikre lige løn for lige arbejde samt forening af arbejde og omsorgsforpligtelser; understreger, at det er nødvendigt at overveje at indføre omsorgsrelaterede pensionstillæg som en anerkendelse af pleje af plejekrævende personer, der normalt sker uden betaling;
72. glæder sig over opfordringen i hvidbogen til medlemsstaterne om at overveje at udvikle pensionstillæg som et middel til at sikre, at der tages hensyn til perioder, som er brugt på pleje af plejekrævende personer, når den enkelte kvindes eller mands pensionsrettigheder beregnes; påpeger, at en ulige fordeling af det familiemæssige ansvar mellem kvinder og

mænd – der ofte fører til, at kvinder har mindre sikkert, dårligere betalt eller sågar sort arbejde med negative følger for pensionsrettighederne – og manglende adgang til lettilgængelige og prismæssigt overkommelige tjenesteydelser og plejefaciliteter samt de nylige budgetstramninger på dette område har direkte indvirkning på især kvinders muligheder for at arbejde og opbygge pensioner; opfordrer derfor Kommissionen til at bestille en undersøgelse af dette emne;

73. minder om, at medlemsstaterne er nødt til at træffe foranstaltninger med sigte på at fjerne løn- og indkomstforskellene mellem kvinder og mænd for samme arbejde og forskellene med hensyn til at opnå ansvarsfulde poster såvel som de kønsrelaterede uligheder på arbejdsmarkedet, som også har indvirkning på pensioner og fører til en betydelig forskel mellem de pensioner, der udbetales til kvinder, og de meget højere pensioner, der udbetales til mænd; opfordrer indtrængende Kommissionen til at fremkomme med en revision af den eksisterende lovgivning; konstaterer, at løngabet mellem mænd og kvinder hårdnakket bliver ved at være stort til trods for utallige kampagner, mål og foranstaltninger i de senere år;
74. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre, at princippet om ligebehandling af kvinder og mænd anvendes;
75. understreger, at det er nødvendigt at træffe omgående foranstaltninger mod løngabet mellem mænd og kvinder i den private sektor, som er særligt alvorligt i de fleste medlemsstater;
76. understreger, at det er nødvendigt at mindske lønforskellene for mænd og kvinder med samme kvalifikationer og samme arbejde, da de får kvinders indkomster til at sakke endnu mere bagud i forhold til mænds og øger det store antal kvinder, som lever i fattigdom, når de bliver pensionister eller enker;
77. understreger, at den længere forventede levetid for kvinder ikke bør give anledning til diskrimination i forbindelse med beregningen af pensioner;
78. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at overholde og håndhæve lovgivningen om barselsrettigheder, så kvinder ikke stilles ugunstigt med hensyn til pension, fordi de er blevet mødre i løbet af deres arbejdsliv;
79. mener, at individualisering af pensionsrettigheder er nødvendig ud fra et ligestillingsperspektiv, og at sikkerheden for mange ældre kvinder, som i øjeblikket er afhængige af enkepension og andre afledte rettigheder, ligeledes bør garanteres;
80. påpeger, at medlemsstaterne bør støtte forskning i indvirkningen af forskellige metoder til pensionsindeksering på risikoen for fattigdom blandt ældre, idet der tages hensyn til kønsdimensionen; opfordrer medlemsstaterne til navnlig at tage hensyn til udviklingen i folks behov, efterhånden som de bliver ældre, herunder langtidspleje, for at sikre, at ældre mennesker, primært kvinder, kan få en tilstrækkelig pension og leve et værdigt liv;
81. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.

BEGRUNDELSE

Generelt

Pensionerne er under pres i alle lande i EU. Regeringerne i euroområdet indfører stramninger for at overholde stabilitets- og vækstpagten (SVP) ved at afbalancere indtægter og udgifter, eller tvinges til at foretage drastiske nedskæringer for at nedbringe uforholdsmæssigt store underskud. Desuden bliver befolkningen ældre i alle medlemsstater. Den forventede levealder varierer rundt omkring i Europa, men den er stigende overalt. Antallet af pensionister, der lever længere og stadig er ved godt helbred, er stigende. Den erhvervsaktive del af befolkningen er faldende. Fødselstallet er faldende, og de unge studerer i længere tid og kommer senere ind på arbejdsmarkedet. Alt for få mennesker i aldersgruppen over 60 arbejder i Europa. Derudover er der en risiko for, at krisen på ny vil presse folk til at gå på førtidspension, inden de når den lovbestemte pensionsalder. Solidariteten mellem generationerne, hvilket vil sige, at unge beskæftigede betaler udgifterne til ældre menneskers pension, rækker ikke langt. Navnlig lande med løbende finansierede pensionssystemer, hvor pensioner finansieres over det løbende budget, må kæmpe for at finansiere tilstrækkelige pensioner.

På grund af krisen er der også – omend i mindre omfang – pres på de såkaldte anden søjleordninger. Der er behov for kollektive bestemmelser, der indebærer opsparring, for at imødekomme folks behov i alderdommen. Fordi rentesatserne sandsynligvis fortsat vil være lave i en overskuelig fremtid, og fordi aktiver, der er investeret i industrien, giver mindre afkast end forventet på grund af krisen, kan der også forventes nedskæringer her. Hvor det tidligere var normalt i forbindelse med disse ordninger under anden søjle at garantere en fast ydelse, ser man nu i stigende grad bidragsdefinerede ordninger eller en blanding af de to.

Den europæiske dagsorden for tilstrækkelige, sikre og bæredygtige pensioner for både unge og gamle, som præsenteres i hvidbogen, er et glimrende udgangspunkt for en diskussion om, at reformer kan gennemføres ved hjælp af "blød lovgivning" og også ved hjælp af almindelig lovgivning om nødvendigt. Overordnet set er der nu behov for at opbygge systemer, der er tilstrækkelige, sikre og bæredygtige, samtidig med, at det erkendes og fastholdes, at medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter har et ansvar. Ikke kun det, men de skal også bidrage til større mobilitet og fri bevægelighed på arbejdsmarkedet. Der er behov for ordninger, der leverer løsninger til i dag og i morgen.

Den demografiske udvikling

Den demografiske udvikling er en kilde til både bekymring og tilfredshed: vi lever trods alt længere og længere. Her er nogle tal til at illustrere dette:

- befolkningen vil blive domineret af aldersgruppen 55+ (36,5 %, 2010)
- den forventede levealder fortsætter med at stige: for mænd fra 76,7 år (2010) til 78,6 år (2020), for kvinder fra 82,5 år (2010) til 84 år (2020)
- fødselsraten er fortsat lav i EU (1,6)
- antallet af personer over 65 år vil stige fra 16 % af befolkningen i 2010 til 19,1 % i 2020
- i 2010 var den gennemsnitlige alder, hvor folk i EU holdt op med at arbejde, 61,4 år

- i 2008 var der 4 personer i arbejde for hver pensionist, i 2060 vil der være 1 pensionist for hver 2 personer i arbejde
- den gennemsnitlige erhvervsfrekvens i aldersgruppen 55+ var på 46,3 % i 2010.

Disse tendenser kan observeres i hele EU, selv om der er forskelle. Den forventede levealder i f.eks. Rumænien er 70 år for mænd og 77,5 for kvinder, mens den i Benelux er 77,9 for mænd og 82,7 for kvinder. Erhvervsfrekvensen i aldersgruppen 55+ varierer meget. I Sverige er den på 73,9 %, i Danmark 61,1 %, i Nederlandene 56 %, i Spanien 50,8 % og i Belgien 39,1 %. Der er ingen vej uden om: flere mennesker bliver nødt til at arbejde længere. Dette må opnås ved at hæve pensionsalderen på medlemsstatsniveau og koble den sammen med den forventede levetid. Der er blevet fokuseret for lidt på især den lave beskæftigelse blandt de over 50-årige, mennesker, der er sat ud på sidelinjen, mennesker, der burde arbejde og også gerne vil gøre det. Der er behov for intensivt at føre en politik, som kan fremme, at sådanne personer kommer i arbejde igen. Vi kan følge eksemplet fra lande, hvor beskæftigelsen er steget betydeligt takket være en stærk politik til fremme heraf. Konklusionen er, at folk bør arbejde mere og længere.

Ansvar

Ordføreren er ganske klar over, at pensionssystemerne er meget forskellige i Europa. Desuden er der i mange medlemsstater blevet gennemført reformer for at holde pensionerne nede på et overkommeligt niveau. Men der må gøres mere for at håndtere konsekvenserne af vore befolkningers aldring.

Uanset hvilken ordening der vælges, skal der flere mennesker i arbejde, men folk er også nødt til at sætte penge til side og spare op for at have ressourcer senere i livet.

I Europa har vi forskellige pensionssystemer. Selv om der ikke findes ensartede definitioner, er det almindeligt at definere pensionssystemerne som bestående af tre søjler.

Den første søjle er baseret på solidaritet mellem skatteyderne. Det er ofte en offentlig søjle, der finansieres af det offentlige gennem en ordening med løbende indbetalinger. Denne type pensioner vil fortsat være den vigtigste indkomstkilde for pensionister, også i fremtiden. Ordføreren mener, at det at holde flere mennesker i arbejde længere vil have en gavnlig effekt på både pensioner og på størrelsen af de bidrag, som folk i beskæftigelse er forpligtet til at betale. Således bør målet være i samråd med arbejdsmarkedets parter at finde løsninger, der øger beskæftigelsesfrekvensen, hæver pensionsalderen og indebærer en politik for aktiv deltagelse. Ved hjælp af den åbne koordinationsmetode kan landene lære af bedste praksis. Men også i den første søjle kan der foretages besparelser ved at sætte penge til side nu til at dække de øgede udgifter senere hen.

Den anden søjle omfatter i vid udstrækning supplerende arbejdsmarkedspensioner, ofte baseret på ansvarsdeling mellem arbejdsgivere og arbejdstagere, der opretter fonde på basis af fælles bidrag. Ordføreren mener, at supplerende kollektive pensioner er nødt til at få en mere fremtrædende rolle for at mindske presset på de nationale budgetter. Nogle lande har allerede taget skridt til at supplere deres offentlige ordninger med løbende indbetaling med private kapitalordninger, men der skal stadig gøres meget for at få udviklet kollektive supplerende pensioner.

Ordføreren fornemmer en voksende modvilje navnlig blandt yngre mennesker mod at bidrage til kollektive ordninger. En kollektiv tilgang og risikodeling inden for og mellem generationerne er elementer af solidaritet og er derfor af allerstørste betydning for fremtidssikrede og sikre pensioner.

Efter ordførerens opfattelse udgør første og anden søjle tilsammen grundlaget for en tilstrækkelig pensionsindtægt.

Den tredje søjle er baseret på den enkeltes egen opsparing som supplement til den fremtidige pension eller – hvor der ikke findes nogen supplerende pension – som en måde, hvorpå et sådant supplement kan gøres tilgængeligt ved egen indsats. Selv om den tredje søjle er mindre vigtig end de to første, bør det overvejes at fremme den mere end i dag. På tidspunkter, hvor folk ikke er på arbejdsmarkedet eller har nedsat arbejdstid og dermed modtager mindre fra første søjle eller optjener færre rettigheder under anden søjle, kunne opsparing under tredje søjle være en løsning.

Kompetencer

Pensionssystemer er hovedsagelig et nationalt anliggende.

For visse aspekter er det vigtigt med EU-koordinering. Ordføreren henviser til kravene i stabilitets- og vækstpakten. En stadigt stigende del af det statslige budget bliver brugt på pensioner. Den overstiger allerede 10 %.

Også for Europa 2020-strategien, som udtrykkeligt har til formål at stille tilstrækkelige pensioner til rådighed, er der brug for koordinering og ny politik på nationalt plan. For de fleste ældre mennesker i Europa er pensioner under den første søjle – normalt via en offentlig ordning – deres primære indtægtskilde. Selv nu er der mange pensionister, der lever under fattigdomsgrænsen. Dette til trods for at Europa 2020-strategien definerer bekæmpelse af fattigdom som en af sine prioriteter.

Pensionsfonde under anden søjle er vigtige investorer på de finansielle markeder. Krisen har vist, at de finansielle institutioner er sårbare over for økonomisk afmatning. Af denne grund er det blevet besluttet at vedtage strengere regler for de finansielle markeder ved hjælp af en pakke om økonomisk styring. Den omfatter EMIR-direktivet (der omhandler clearing af OTC-derivater), MiFID II-direktivet (om forbedring af konkurrenceevnen for de finansielle markeder, og adfærdscodekser, som investeringsselskaber skal opfylde), CRD IV-direktivet (om banktilsyn og om indarbejdelse af Basel III-aftalerne i EU's tilsynsramme), Solvens II-direktivet (tilsynsordning for forsikringsselskaberne, der erstatter og indeholder en række forsikringsdirektiver med det formål at skabe et samlet rammedirektiv) og en AFT (afgift på finansielle transaktioner).

Også for pensionsfonde ønsker Kommissionen at intensivere tilsynet gennem en revision af pensionskassedirektivet, der regulerer tilsynet med arbejdsmarkedspensionsordninger.

Ordføreren ser muligheder i revisionen af dette direktiv, men er også meget kritisk over for kvantitative krav til pensionsfonde. Ifølge pensionskassedirektivet er pensionsfonde finansielle institutioner under anden søjle, men pensionsordninger er sociale ordninger og er baseret på national sociallovgivning og arbejdsmarkedsløvgivning. Desuden er de kendetegnet ved en risikotype, der adskiller sig fra den, der er dækket af f.eks.

forsikringsprodukter. I modsætning til kommercielle forsikringsordninger er de ikke designet til at skabe fortjeneste, men er som regel tværtimod et udtryk for solidaritet inden for og mellem generationerne. Ordføreren advarer om, at øgede kapitaltilstrækkelighedskrav øger omkostningerne og dermed kan udgøre en trussel mod pensionernes tilstrækkelighed for nuværende og kommende pensionister. For virksomhederne gør de medfølgende høje omkostninger det umuligt at tilbyde pensioner under anden søjle. Strenge kvantitative krav rækker også ved pensionsfondenes vigtige rolle som langsigtede investorer i den europæiske økonomi og skader på den måde den økonomiske vækst og forhindrer jobskabelse. Ordføreren anser det derfor for uønskeligt at revidere pensionskassedirektivet i forhold til kvantitative krav. Dog kan en ændring af pensionskassedirektivet have en merværdi i forhold til kvalitative krav, som for eksempel gennemsigtighed i investeringsstrategier og omkostningsniveauer. Dette ville også skabe bedre muligheder for at sammenligne, hvad pensionsfonde har at tilbyde.

Lige muligheder

I gennemsnit tjener kvinder mindre end mænd, og de afbryder oftere deres karriere for at varetage pasningsopgaver. Som følge heraf, får de ofte mindre pensioner og har større risiko for at blive fattige. I 2009 var der 13 medlemsstater, som stadig havde en lavere pensionsalder for kvinder end for mænd. Ordføreren mener, at fastsættelse af samme pensionsalder for begge køn kunne bidrage til at øge pensionsindtægterne.

Ordføreren mener, at der opstilles for få regler for pensionsordninger, som giver mulighed for midlertidige afbrydelser af folks karriere og giver både mænd og kvinder mulighed for at bruge en del af deres liv på omsorg snarere end beskæftigelse. Der er gode eksempler på sådanne ordninger, som gør det muligt for folk at optjene pensionsrettigheder i perioder, hvor de fungerer som plejere og derfor ikke er i beskæftigelse. Både for supplerende pensioner og for ordninger under tredje søjle bør der søges nye løsninger.

Forandringer på arbejdsmarkedet

Arbejdsmarkedet kræver større mobilitet af folk. Der eksisterer ikke længere job for livet. Der gøres også i stigende grad brug af de muligheder, som den frie bevægelighed giver. Dette er normalt: hvis studerende tage kurser eller gennemfører praktikophold i et fremmed land, medfører det ofte, at de kommer til at arbejde i udlandet på et tidspunkt i løbet af deres efterfølgende karriere. En sådan mobilitet bør støttes, ikke straffes: dette gælder både inden for en given medlemsstat og uden for den. Ordføreren mener, at dette betyder, at pensionsordningerne skal være organiseret på en sådan måde, at pensionsrettigheder, der er optjent hos en arbejdsgiver – uanset om det er i medarbejderens hjemland eller i en anden medlemsstat – ikke fortabes. Pensionsordningerne skal bidrage til større mobilitet. Ordføreren mener derfor, at det er meget vigtigt at vedtage minimumsstandarder for at erhverve og bevare værdien af de optjente pensionsrettigheder.

Oplysninger

Oplysninger om den pension, som folk kan forvente at modtage, er meget vigtige. Vished om, hvad ens fremtidige indkomst vil være, resulterer i bedre forståelse, mere omhyggelige foregribende dispositioner og større ansvar. Det er nødvendigt at have adgang til de rigtige oplysninger og viden om risici for at kunne træffe kvalificerede afgørelser, f. eks. ved opsparring med henblik på fremtiden. Et pensionsoplysningssystem er en god måde at informere folk om de pensionsrettigheder, de har optjent både i deres egen medlemsstat og i

andre medlemsstater. Ordføreren ønsker at henlede opmærksomheden på de gode eksempler, der allerede findes. Det er ønskeligt at tilskynde alle medlemsstater til at sørge for gode pensionsoversigter. Ved at sammenkæde disse oplysningssystemer kan den oplyste borger få alt det materiale, der er nødvendigt for i påkommende tilfælde at træffe de nødvendige foranstaltninger.

27.2.2013

UDTALELSE FRA ØKONOMI- OG VALUTAUDVALGET

til Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender

om en dagsorden for tilstrækkelige, sikre og bæredygtige pensioner
(2012/2234(INI))

Ordfører for udtalelse (*): Thomas Mann

(*) Procedure med associerede udvalg – forretningsordenens artikel 50

FORSLAG

Økonomi- og Valutaudvalget opfordrer Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. søjle: Offentlige pensionssystemer

1. henviser i følgende grundlæggende udtalelser til initiativ 1, 2 og 10, som vedrører pensioner under første søjle;
2. understreger, at et langsigtet økonomisk scenario med lav vækst er sandsynligt, og at dette i forening med det øgede demografiske pres uundgåeligt vil betyde, at et givet niveau for indkomst efter pensionering vil kræve højere bidrag gennem en ansats arbejdsliv; påpeger, at dette vil kræve, at medlemsstaterne konsoliderer deres budgetter og reformerer deres økonomier under strenge vilkår for at sikre en fattigdomssikret pensionsindkomst under første søjle;
3. anser det for et grundlæggende princip, at pensioner under første søjle skal være fattigdomssikrede, tilgængelige for alle, uanset om de har været aktive på arbejdsmarkedet eller ej, og fungere ud fra en livscyklusmodel, som tager højde for et livslangt karriereforløb inklusive karriereafbrydelser og -skift, så man ikke straffer mennesker, som ikke har haft et standardarbejdsliv, og anerkender bidraget fra frivilligt arbejde og ubetalt omsorgsarbejde, som er gavnlige såvel socialt som økonomisk;
4. er af den opfattelse, at indførelse af ordninger med tilstrækkelige og bæredygtige pensioner er en opgave, der udelukkende påhviler de pågældende medlemsstater, og bør ses i sammenhæng med det indre marked, som har afgørende betydning for stabile pensionsforhold og arbejdskraftens fri bevægelighed i Unionen, og mener endvidere, at

Kommissionen bør fokusere på indsamling og udbredelse af informationer om pensionssituationen og pensionsreformbestrebelse i EU og, hvor det er formålstjenligt, bør tilskynde medlemsstaterne til omhyggeligt at analysere deres systemer og fremme udvekslingen af erfaringer og bedste praksis; understreger, at EU bør gøre det lettere at sammenligne pensionsordninger;

5. understreger, at EU bør fremme udveksling af god praksis, f.eks. en øget optjeningsats i årene umiddelbart før den officielle pensionsalder eller hensyntagen til koefficienten for forventet levetid med henblik på at sikre pensionsordningernes bæredygtighed;
6. glæder sig over Kommissionens opfordring i den årlige vækstundersøgelse for 2013 til at fremskynde reformen af pensionssystemerne i medlemsstaterne gennem en bedre tilpasning af pensionsalderen til den forventede levetid og ved at åbne mulighed for længere arbejdsliv;
7. anerkender, at pensionsfonde er en vigtig investor i EU's økonomi og derfor et centralt element i at opnå vækst;
8. opfordrer de medlemsstater, som er i gang med at styrke deres pensionsordninger, til at anerkende de udfordringer, som aldrende befolkninger udgør;
9. glæder sig over anerkendelsen af, at pensionsordninger under anden og tredje søjle skal fremmes, i betragtning af at den enkelte må tage ansvar for sine egne finanser og sin egen fremtid;
10. bemærker, at over 17 % af borgerne i EU i dag er over 65 år, og at dette tal ifølge Eurostats prognoser vil stige til 30 % i 2060;
11. glæder sig over medlemsstaternes løfter om at sikre passende og bæredygtige pensionssystemer i de landespecifikke henstillinger, som Rådet vedtog sidste år i forbindelse med det europæiske semester;
12. opfordrer Kommissionen til at præcisere retsgrundlaget for forslag, som vedrører medlemsstaternes pensionssystemer, så tidligt som muligt;

Initiativ 1

13. går ind for en styrkelse af EU's sociale dimension; understreger gyldigheden af nærhedsprincippet på de områder, der er berørt af initiativ 1; opfordrer Kommissionen til at gøre status over de fremskridt, der er gjort i medlemsstaterne med hensyn til pensionsreformerne, i de landespecifikke henstillinger, der følger af den årlige vækstundersøgelse for 2013; noterer med tilfredshed, at det er en anerkendt kendsgerning, at pensionssystemerne skal udbygges i lyset af de langsigtede demografiske ændringer, markedernes manglende stabilitet og de lave rentesatser;
14. understreger, at et centralt pensionsrelateret emne i Europa 2020-strategien bør være at gøre det muligt for langt flere ansatte, navnlig i de mest belastende erhverv, at arbejde til

den almindelige pensionsalder ved at styrke den offentlige politik inden for sundhed på arbejdspladsen, arbejdsmiljø og omskoling;

Initiativ 2

15. bifalder understøttelserne; understreger navnlig, at den planlagte understøttelse kunne lette udveksling af bedste praksis mellem medlemsstaterne, f.eks. for at øge arbejdsmarkedsdeltagelsen, især i gruppen over 55 år, som varierer stærkt mellem medlemsstaterne;

Initiativ 10

16. bifalder udvekslingen af erfaringer og udpegning af god praksis i forbindelse med individuelle pensionsopgørelser, der kan være relevante for første, anden eller tredje søjle;
17. bemærker, at når systemerne for pensionsopgørelser er fuldt udviklede, bør folk ideelt set have adgang til fuld oplysning om alle individuelle rettigheder inden for alle tre søjler på ét og samme sted, f.eks. en koordineret webportal;
18. minder om, at offentlige pensionssystemer er de eneste, som hviler på solidaritet i og mellem generationerne;
19. mener, at offentlige pensionssystemer bedst kan sikre pensionisternes indkomst;
20. beklager dybt, at hvidbogen ikke behandler styrkelsen af de offentlige pensionssystemer, som er et grundlæggende spørgsmål;
21. glæder sig over EØSU's henstilling om at udvikle standarder for minimumspensioner eller beskyttelsesordninger for pensionsindkomsten i kommende lovgivning med henblik på at sørge for en indkomst, der ligger over fattigdomsgrænsen;
22. mener, at afgiften på finansielle transaktioner kan være et innovativt svar på finansieringen af pensioner på lang sigt;

2. søjle: Arbejdsmarkedspensioner

23. henviser i de følgende grundlæggende udtalelser til initiativ 10, 11, 12, 14 og 17, som vedrører pensioner under anden søjle;
24. understreger, at pensionsfonde under anden søjle er vigtige, langsigtede investorer i realøkonomien; opfordrer Kommissionen til at gøre status over de kumulative virkninger af lovgivningen om finansmarkederne (f.eks. EMIR, MiFID, CRDIV) på pensionsfonde under anden søjle og deres mulighed for at investere i realøkonomien og aflægge rapport om dette i den kommende grøn bog om langsigtede investeringer;
25. understreger, at systemer under anden søjle skal være sikre og gennemsigtige, skal sikre solidariteten mellem generationerne og skal afspejle det moderne arbejdsmønster; bemærker, at arbejdsgiverne i nogle medlemsstater allerede støtter deres pensionsordninger gennem beskyttelsesordninger, opsplitning af aktiver, uafhængig forvaltning af ordningerne og prioriteret kreditorstatus for pensionsordninger frem for

aktionærer i tilfælde af virksomhedens konkurs;

26. mener, at en sikring af, at europæiske systemer under anden søjle overholder solide tilsynsregler, er centralt for at opnå et højt beskyttelsesniveau for medlemmerne og modtagerne og for at overholde G20-mandatet om, at alle finansielle institutioner skal underlægges forsvarlig regulering og passende tilsyn;
27. understreger kraftigt, at udformningen af den anden søjle og dens tilførsler varierer kraftigt mellem de enkelte medlemsstater; bemærker, at arbejdsmarkedspensioner i visse medlemsstater først og fremmest er medtaget under den første søjle; præciserer, at EU-regulering vedrørende retsbevarende foranstaltninger i givet fald bør overvejes med hensyn til de mulige fordele i forhold til forbedret sikkerhed og dækning, lettere adgang til grænseoverskridende aktiviteter og fremme af arbejdskraftens frie bevægelighed;
28. understreger, at hensigten med at revidere IORP-direktivet bør være at holde arbejdsmarkedspensionerne i Europa passende, bæredygtige og sikre ved at skabe et miljø, som stimulerer fremskridt på det nationale og indre marked på dette område ved at sikre bedre beskyttelse af nuværende og kommende pensionister og ved en fleksibel tilpasning til de betragtelige forskelle i de eksisterende ordninger i de forskellige lande og sektorer;
29. kræver, at EU's lovgivningsmæssige initiativer bør respektere medlemsstaternes valg med hensyn til pensionselskaberne under anden søjle

Initiativ 11

30. understreger, at yderligere EU-regulering om sikkerhedsforanstaltninger skal være baseret på en solid konsekvensanalyse, som omfatter en bestemmelse om, at produkter, der ligner hinanden, skal være kendetegnet ved de samme tilsynsstandarder, passende tilførsler og arbejdstagernes bevægelighed inden for Unionen, og bør have den overordnede målsætning at sikre arbejdstagernes optjente pensionsrettigheder; understreger, at yderligere EU-regulering om sikkerhedsforanstaltninger ligeledes skal være baseret på en aktiv dialog med arbejdsmarkedets parter og andre interessenter og på en ægte forståelse og respekt for nationale særegenheder; understreger, at pensionssystemerne er dybt rodfastet i de enkelte medlemsstaters kulturelle, sociale, politiske og økonomiske forhold; understreger, at alle pensionselskaber under anden søjle, uanset deres juridiske form, bør være underlagt forholdsmæssige og solide regler, som tager højde for branchens særlige kendetegn, især på lang sigt;
31. fastholder, at pensioner under anden søjle, uanset udbydere, ikke bør sættes på spil af EU-regler, som ikke tager højde for deres langsigtede horisont;
32. mener, at Kommissionens forslag med hensyn til sikkerhedsforanstaltninger ikke kun skal identificere og tage hensyn til de nationale systemers forskelligartethed, men også anvende princippet om "samme risiko, samme regler" inden for hvert enkelt nationalt system og de respektive søjler; understreger, at disse foranstaltninger konsekvent skal overholde proportionalitetsprincippet hvad angår opvejning af mål og fordele mod de finansielle, administrative og tekniske byrder og tage højde for den rette balance mellem omkostninger og fordele;

33. mener med hensyn til kvalitative sikkerhedsforanstaltninger, at forslag vedrørende styrket virksomhedsstyring og risikostyring, samt hvad angår større gennemsigtighed og forpligtelser til åbenhed omkring oplysninger, inklusive offentliggørelse af omkostninger og gennemsigtighed for investeringsstrategier, er formålstjenlige og bør fremsættes i forbindelse med enhver revision, forudsat at nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet overholdes; bemærker, at det i betragtning af de store forskelle mellem medlemsstaterne på kort sigt er mere realistisk at tilstræbe konvergens mellem kvalitative sikkerhedsforanstaltninger på EU-niveau end en harmonisering af kvantitative sikkerhedsforanstaltninger;
34. er ud fra de aktuelt foreliggende oplysninger ikke overbevist om, at krav, som gælder i hele Europa, med hensyn til egenkapital eller værdiansættelse af balanceposter ville være hensigtsmæssige; modsætter sig ud fra denne tankegang en revision af pensionsfondsdirektivet (IORP-direktivet), som har sat sig dette som mål; mener dog, at den kvalitative konsekvensundersøgelse (QIS), som i øjeblikket gennemføres af EIOPA, ligesom eventuelle opfølgende analyser af denne undersøgelse bør tages fuldt ud i betragtning i denne politiske kontekst; understreger, at hvis der senere indføres sådanne krav, vil en direkte anvendelse af Solvens II-kravene på arbejdsmarkedspensioner ikke være det rette instrument;
35. påpeger, at pensionsfondsdirektivet kun gælder for frivillige pensionsordninger og ikke omfatter instrumenter, som indgår i den obligatoriske offentlige pensionsordning;
36. fremhæver, at der er væsentlige forskelle mellem forsikringsprodukter og arbejdsmarkedspensionsordninger; understreger, at enhver direkte anvendelse af kvantitative Solvens II-krav på arbejdsmarkedspensioner ville være uforholdsmæssig og potentielt kunne skade såvel arbejdstagernes som arbejdsgivernes interesser; modsætter sig derfor, at Solvens II-kravene overføres til arbejdsmarkedspensionerne, men forholder sig åbent til en strategi for sikkerhed og bæredygtighed;
37. understreger at arbejdsmarkedets parter (dvs. arbejdsgivere og arbejdstagere) har et fælles ansvar for indholdet i arbejdsmarkedspensionsordninger; understreger, at aftaler mellem arbejdsmarkedets parter altid skal anerkendes, navnlig med hensyn til den balance mellem risici og udbytte, som en arbejdsmarkedspensionsordning søger at opnå;
38. anser videreudvikling på EU-niveau af solvensmodeller, f.eks. Holistic Balance Sheet (HBS) for kun at være formålstjenlig, hvis anvendelsen af dem på grundlag af en solid konsekvensanalyse viser sig at være realistisk og praktisk samt effektiv med hensyn til udgifter og fordele, navnlig i betragtning af diversiteten inden for IORP i og mellem medlemsstaterne; understreger, at videreudvikling af variationer over Solvens II eller HBS ikke må sigte på at indføre Solvens II-lignende bestemmelser;
39. bemærker den store variation i udformningen af pensionsplaner, gående fra ydelsesdefinerede (DB) til bidragsdefinerede (DC) eller blandede ordninger; bemærker også et skifte fra ydelsesdefinerede til bidragsdefinerede ordninger eller indførelse af obligatoriske fondsbaserede søjler i nogle medlemsstater; understreger, at dette øger behovet for større gennemsigtighed og bedre oplysning til borgerne med hensyn til de lovede ydelser, omkostningsniveauer og investeringsstrategier;

40. understreger, at tanken om at skabe lige konkurrencebetingelser mellem livsforsikringer og systemer under anden søjle kun er relevant til en vis grad, da der er afgørende forskelle mellem forsikringsprodukter og arbejdsmarkedspensionsordninger, og der må tages hensyn til risikoprofil, grad af integration på finansmarkedet og det enkelte pensionselskabs udbyttegivende eller ikke-udbyttegivende karakter; anerkender, at det i betragtning af konkurrencen mellem livsforsikringer og arbejdsmarkedspensioner under anden søjle er vigtigt, at produkter med samme risici underlægges samme regler for at undgå at vildlede modtagerne og give dem samme beskyttelsesniveau;

Initiativ 12

41. mener, at rettigheder i henhold til artikel 8 i direktiv 2008/94/EF skal sikres i tilfælde af insolvens på samme måde i medlemsstaterne;
42. opfordrer Kommissionen til at skabe sig et fuldt overblik over de nationale sikringssystemer og -foranstaltninger og, hvis der konstateres væsentlige mangler i denne vurdering, at foreslå forbedret EU-lovgivning for at sikre, at der findes fuldt ud pålidelige mekanismer til at sikre en enkelt, omkostningseffektiv og proportional beskyttelse af arbejdsmarkedspensionsrettigheder i hele EU;
43. understreger, at spørgsmål vedrørende pensionsbeskyttelse i tilfælde af konkurs er tæt knyttet til centrale aspekter i IORP-revisionen; understreger, at Kommissionen ved udarbejdelsen af disse to direktiver bør sikre, at de er kongruente og fuldt ud kompatible;

Initiativ 14

44. bifalder udarbejdelsen af en kodeks for god praksis inden for arbejdsmarkedspensionsordninger, hvis dens mål består i at give et overblik over gennemprøvede procedurer og henstillinger, hvad angår sikringssystemerne og -foranstaltningerne; opfordrer Kommissionen til at foretage en ordentlig koordinering af dette arbejde med relevante revisioner og initiativer;
45. understreger, at der også skal tages specielt hensyn til kønsaspektet i denne kontekst i betragtning af det problematiske forhold, at kvinder i dag har mere begrænsede muligheder end mænd for at optjene arbejdsmarkedspensionsrettigheder;
46. glæder sig over, at Kommissionen vil fremme udviklingen af pensionsoplysningstjenester i alle medlemsstater; understreger i betragtning af den aktuelle tendens til, at ansatte skifter job oftere end tidligere, at sådanne tjenester vil blive stadig vigtigere, for at folk kan få et ordentligt overblik over deres samlede rettigheder og træffe rationelle beslutninger om pensionsrelaterede spørgsmål;
47. bemærker, at når pensionsoplysningstjenesterne er fuldt udviklet, bør de ideelt set ikke kun omfatte arbejdsmarkedspensioner, men også pensionsordninger under tredje søjle og individualiserede oplysninger om rettigheder under første søjle;

Initiativ 17

48. bifalder oprettelsen af pensionsoplysningstjenester for første og anden søjle i

medlemsstaterne; bifalder overvejelserne om – og Kommissionens hensigtserklæring om at påbegynde et pilotprojekt om – at oprette grænseoverskridende pensionsoplysningstjenester for anden søjle for at gøre det lette for arbejdstagerne at flytte mellem medlemsstater uden at miste overblikket over deres pensionsrettigheder; understreger, at borgerne har brug for oplysninger af høj kvalitet fra alle pensionssystemer (første, anden og tredje søjle), således at de kan planlægge deres pensionsopsparring og tage højde for behovet for supplerende pensionsordninger; opfordrer Kommissionen til at lette udvekslingen af nuværende bedste praksis i medlemsstaterne og til at fremme udviklingen af grænseoverskridende pensionsoplysningstjenester;

49. henviser til, at der ifølge OECD er ringe mobilitet mellem medlemsstaterne, og at kun 3 % af EU-borgerne i den erhvervsaktive alder bor i en anden EU-medlemsstat¹; mener, at den manglende retssikkerhed med hensyn til overførsel af pensionsrettigheder er en hindring for arbejdskraftens bevægelighed i Europa;
50. understreger, at grænseoverskridende mobilitet ikke kun er en grundlæggende rettighed for EU-borgerne, men også en afgørende faktor i at få det indre marked og den europæiske økonomi til at fungere så effektivt som muligt; understreger, at et centralt mål for EU's aktiviteter på pensionsområdet bør være at fjerne de resterende hindringer for en sådan mobilitet;
51. understreger behovet for at skabe et bredere grundlag ved at åbne systemerne;
52. glæder sig over, at Kommissionen vil fremme effektive grænseoverskridende pensionsoplysningstjenester; understreger, at udvikling af grænseoverskridende pensionsoplysningstjenester – som ville gøre det meget nemmere for borgere, som arbejder i forskellige medlemsstater gennem et karriereforløb, at holde styr på og gøre krav på alle deres akkumulerede pensionsrettigheder – bør prioriteres højt; understreger, at grænseoverskridende pensionsoplysningstjenester bør være yderst effektive, juridisk og administrativt af en overskuelig størrelse og yderst omkostningseffektive;

3. søjle: Private pensionsopsparringer

53. henviser i følgende grundlæggende udtalelser til initiativ 9, 10, 13, 18, 19 og 20, som vedrører tredje søjle;
54. konstaterer, at betydningen, rækkevidden og sammensætningen af den tredje søjle er forskellig fra medlemsstat til medlemsstat;
55. understreger, at fastholdelsen af en passende pensionsydelse i den første søjle med dens solidariske principper og passende beskyttelse for alle bør have højeste prioritet i medlemsstaterne; understreger, at den tredje søjle kan spille en supplerende rolle i forbindelse med reduktionen af det demografiske pres; afviser alle foranstaltninger, som belaster første søjle til fordel for den anden eller tredje søjle;
56. beklager, at systemer under tredje søjle som regel er mere bekostelige, mere risikable og

¹ OECD (2012), "Mobility and migration in Europe", s. 63. I: OECD Economic Surveys: European Union 2012, OECD Publishing.

mindre gennemsigtige end systemer under første søjle; kræver stabilitet, pålidelighed og bæredygtighed for den tredje søjle;

57. bemærker, at pensioner under anden og tredje søjle i visse medlemsstater kun er til rådighed for mennesker, der disponerer over en tilstrækkelig indkomst til at betale bidrag; opfordrer derfor til, at mennesker med lave eller gennemsnitlige indkomster får adgang til tredje søjle, og at deres adgang til denne søjle styrkes;
58. understreger, at Kommissionen i sin grønbog ikke har gjort det klart, på hvilket retsgrundlag de planlagte reguleringer under tredje søjle skal finde sted, hvilket efter Parlamentets opfattelse er en væsentlig undladelse;

Initiativ 9

59. understreger i forbindelse med initiativ 9 nødvendigheden af en ubetinget overholdelse af nærhedsprincippet;
60. mener, at private pensionsopsparinger i visse tilfælde kan være nødvendige for at opbygge en tilstrækkelig pension; opfordrer Kommissionen til at samarbejde med medlemsstaterne på grundlag af en bedste praksis-model og vurdere og optimere incitamenter til privat pensionsopsparing, navnlig for enkeltpersoner, som ellers ikke ville opbygge tilstrækkelige pensioner;
61. anser en evaluering af pålidelige procedurer og forslag til optimering af incitamenter for formålstjenlig;
62. understreger, at den centrale prioritet for den offentlige politik ikke bør være at subsidiere ordninger under tredje søjle, men at sikre, at alle er tilstrækkeligt beskyttet inden for en velfungerende og bæredygtig første søjle;
63. opfordrer Kommissionen til at undersøge, hvor sårbare de kapitalbaserede systemer under den tredje søjle er over for kriser, og til at forelægge forslag til nedbringelse af denne risiko;
64. foreslår, at begrænsningerne for juridiske omkostninger i forbindelse med indgåelse og forvaltning af kontrakter eller ændring af kontrakttype på nationalt plan undersøges, og at der fremsættes forslag med henblik herpå;
65. mener, at adfærdskodekser med hensyn til kvalitet, oplysning til forbrugerne og forbrugerbeskyttelse under den tredje søjle kunne gøre pensionsplaner under den tredje søjle mere attraktive; opfordrer Kommissionen til at lette udveksling af den nuværende bedste praksis i medlemsstaterne;

Initiativ 13

66. støtter udvikling og indførelse af frivillige adfærdskodekser – og eventuelt også produktcertificeringsordninger – på EU-niveau med henblik på kvalitet, forbrugeroplysning og forbrugerbeskyttelse under tredje søjle; anbefaler, at medlemsstaterne gennemfører regulering på disse områder, hvis frivillige

adfærdskodekser viser sig at være utilstrækkelige;

67. opfordrer Kommissionen til at undersøge, hvordan man bedre kan udnytte EU-lovgivningen om den finansielle sektor til at sikre, at forbrugerne får præcis og saglig økonomisk rådgivning om pensioner og pensionsrelaterede produkter;

Initiativ 18

68. opfordrer Kommissionen og de berørte medlemsstater til at nå til enighed, navnlig om, hvordan man undgår dobbeltbeskatning og dobbelt manglende beskatning på området for grænseoverskridende pensioner;
69. anser også diskriminerende skatter for at være en alvorlig hindring for grænseoverskridende mobilitet og ønsker, at de hurtigt afskaffes, men bemærker dog, at EU har begrænset kompetence, når det gælder medlemsstaternes skattepolitik;

Initiativ 19

70. mener, at kontraktretlige hindringer bør undersøges;
71. opfordrer Kommissionen til at inddrage arbejdsmarkedets parter på passende vis gennem de forhåndenværende strukturer;

Initiativ 20

72. understreger, at de systemer under anden søjle, der ikke er bæredygtige, udgør betragtelige risici for de nationale budgetter;
73. understreger, at det er vigtigt at bruge en fælles metode til at beregne den langsigtede bæredygtighed for de offentlige finanser og pensionsrelaterede forpligtelsers andel heri;
74. opfordrer medlemsstaterne til, bl.a. på basis af rapporten om pensionernes tilstrækkelighed fra 2012, at intensivere deres arbejde med at forebygge fattigdom i alderdommen; påpeger, at hvis der ikke tages modige skridt til at styrke pensionssystemerne i denne henseende, vil Europa 2020-målet vedrørende fattigdom og social udstødelse sandsynligvis ikke blive nået;
75. understreger, at et middel til at opbygge mere bæredygtige og tilstrækkelige pensionssystemer er at fokusere på at fjerne uligheder mellem kvinder og mænd; fremhæver, at der skal træffes bedre foranstaltninger i denne retning i alle medlemsstater, f.eks. med hensyn til at fremme lige løn, bekæmpe kønsdiskrimination, give pensionsrettigheder for at passe børn og ældre, mindske forekomsten af ufrivilligt deltidsarbejde samt forbedre arbejds- og pensionsvilkår under usikre ansættelsesforhold.

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	26.2.2013
Resultat af den endelige afstemning	+ : 44 - : 1 0 : 0
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Burkhard Balz, Elena Băsescu, Jean-Paul Bisset, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Nikolaos Chountis, George Sabin Cutaş, Leonardo Domenici, Derk Jan Eppink, Diogo Feio, Markus Ferber, Elisa Ferreira, Ildikó Gáll-Pelcz, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Liem Hoang Ngoc, Gunnar Hökmark, Syed Kamall, Othmar Karas, Wolf Klinz, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Philippe Lamberts, Werner Langen, Astrid Lulling, Hans-Peter Martin, Arlene McCarthy, Sławomir Nitras, Ivari Padar, Alfredo Pallone, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Peter Simon, Theodor Dumitru Stolojan, Ivo Strejček, Sampo Terho, Marianne Thyssen, Corien Wortmann-Kool, Pablo Zalba Bidegain
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Pervenche Berès, Sari Essayah, Sophia in 't Veld, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Nils Torvalds, Roberts Zile
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere, jf. art. 187, stk. 2	Alejandro Cercas

2.10.2012

**UDTALELSE FRA UDVALGET OM DET INDRE MARKED OG
FORBRUGERBESKYTTELSE**

til Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender

om en dagsorden for tilstrækkelige, sikre og bæredygtige pensioner

Ordfører for udtalelse: Sergio Gaetano Cofferati

FORSLAG

Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse opfordrer Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. bemærker, at den finansielle og økonomiske krise har skærpet vanskelighederne, for så vidt angår mange sociale sikringsordningers bæredygtighed og de igangværende forandringer i Europa, såsom en aldrende befolkning, ændringer i familiestrukturer og en stigende grad af atypisk beskæftigelse, og mener, at pensionsydelsers tilstrækkelighed og sikkerhed er altafgørende for den sociale samhørighed og bl.a. kan sikres ved at fastsætte et minimumsniveau for pensioner; påpeger, at pensionsreformen ikke kan adskilles fra reformer af andre sociale sikringsordninger;
2. bemærker, at det grundlæggende mål med pensionsordninger er at sikre en passende pensionsindtægt og give ældre mennesker mulighed for at leve en værdig og økonomisk uafhængig tilværelse;
3. bemærker, at den forlængede forventede levetid er positiv, eftersom det er en direkte følge af forbedringen af de europæiske sundhedssystemer og livskvaliteten; understreger, at pensionister udgør en aktiv og bidragende del af samfundet;
4. finder det stigende antal af ældre, navnlig kvinder, som lever under fattigdomstærsklen, bekymrende, og mener, at pensionssystemerne skal garantere en passende og værdig levestandard for alle;
5. påpeger, at SMV'er er en af de vigtigste kilder til arbejde og vækst i EU og kan yde et betydeligt bidrag til pensionssystemernes bæredygtighed og tilstrækkelighed i medlemsstaterne;
6. mener, at medlemsstaterne bør overveje at tilpasse pensionsalderen til den forventede levetid med frivillige og fleksible arbejdsmetoder og incitamenter til at arbejde længere, f.eks. mulighed for at modtage delvise pensionsydelser ved fortsat beskæftigelse; understreger, at der er behov for, at arbejdstagere, arbejdsgivere og den offentlige sektor deler ansvaret imellem sig for at forlænge arbejdslivet i Den Europæiske Union, og at disse reformer bør være socialt retfærdige, omhyggeligt vurderet i forhold til deres indvirkning på sårbare grupper og udføres på en måde, som styrker solidaritetsmekanismer;
7. opmuntrer medlemsstaterne til at overveje de stærke samfundsøkonomiske argumenter, der taler for at afskaffe politikker, som forhindrer, at ældre arbejdstagere kan forblive aktive på arbejdsmarkedet i længere tid;
8. er enig med Kommissionen i, at det, når muligheden for tidlig pensionering fjernes, er nødvendigt at sikre, at de berørte personer får mulighed for fortsat at arbejde eller, hvis det ikke er muligt, at modtage en garanteret minimumsindtægt ud over at være omfattet af bestemmelser til sikring af, at de fortsat kan indbetale socialsikringsbidrag;

9. mener, at enhver mulighed for forlængelse af arbejdslivet eller forhøjelse af pensionsalderen skal tage højde for de særlige omstændigheder for personer, som har udført opslidende arbejde, eller som er kommet på arbejdsmarkedet i en meget tidlig alder;
10. mener, at harmoniseringen af kvinders pensionsalder med mænds skal gennemføres sammen med effektive politikker vedrørende ligeløn og en bedre forening af familie- og arbejdsliv, samt at det plejearbejde, som udføres af kvinder, samt uformelle plejeres status bør tillægges passende værdi; anmoder Kommissionen om at planlægge pensionsordninger, som bedst muligt tager højde for pensioners køns sensitivitet og søger at løse problemet med huller i kvinders pensioner;
11. mener, at den store vækst i atypiske kontrakter og den deraf følgende udbredelse af ustabile og usikre arbejdsliv kan føre til, at de pågældende arbejdstagere har huller i deres socialsikringsbidrag, hvilket kan få stor betydning for deres ret til ydelser og bringe denne i fare;
12. mener, at der bør træffes kraftigere foranstaltninger for at imødegå og straffe bidragsunddragelse, hvilket truer med at undergrave pensionssystemernes tilstrækkelighed og bæredygtighed og skaber forskelsbehandling mellem arbejdstagere og virksomheder, samtidig med at det fører til yderligere illoyal konkurrence;
13. understreger behovet for at beskytte pensionsopparere imod, at deres pensionsfond går konkurs;
14. mener, at pensionssystemernes tilstrækkelighed på grund af de demografiske forandringer og stadig mere begrænsede offentlige budgetter bør sikres ved at styrke den primære offentlige søjle gennem forbedring og udvidelse af supplerende erhvervsrelaterede pensionsordninger samt tilskyndelse til anvendelse af private pensionsordninger for at sikre tilstrækkelighed, overførselsmuligheder og sikkerhed, hvad angår pensionsordninger;
15. er af den opfattelse, at der er behov for et stærkt incitament til at fremme langsigtede investeringer fra pensionsfonde i CO₂-fattige og socialt inklusive aktiviteter og undgå kortsigtede og overdrevent risikable investeringer;
16. understreger, at det er vigtigt for medlemsstaternes nationale pensionssystemer at udvise vedvarende soliditet af hensyn til Den Europæiske Unions finansielle stabilitet, og at medlemsstaterne i euroområdet er forbundet på en sådan måde, at disse medlemsstaters pensionsforpligtelser kan få grænseoverskridende virkning;
17. mener, at mobilitet på arbejdsmarkedet er afgørende for væksten; minder om betydningen af pensionsoverførsler på tværs af EU-medlemsstaterne, og at manglen herpå fortsat er en betydelig hindring, der afholder borgerne fra at udøve deres ret til fri bevægelighed; mener, at det er nødvendigt at informere offentligheden bedre om muligheden for at overføre pensionsrettigheder og skabe rammer, der kan beskytte og sikre retten til overførsel af alle pensionsrettigheder, herunder rettigheder fra supplerende pensioner; mener i denne forbindelse, at det er nødvendigt at undersøge alle muligheder, navnlig at genoptage arbejdet med et direktiv, som sikrer mulighed for overførsel af alle

pensionsrettigheder; understreger ydermere, at retten til at overføre rettigheder også bør sikres for bidrag indbetalt til en faglig kasse i en periode, der ikke er tilstrækkelig til at give rettigheder i henhold til de kontraktbestemmelser, der er gældende for en sådan faglig kasse;

18. mener, at det derfor er ønskværdigt, at Kommissionen så snart som muligt undersøger, hvordan de skatte- og aktuarmæssige problemer i overførslen af pensionsrettigheder kan løses, og hvordan der kan etableres et system, som gør det muligt at modtage direkte information om de pensionsrettigheder, der er akkumuleret i EU-medlemsstaterne;
19. mener, at det ville være hensigtsmæssigt at revidere direktivet om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers aktiviteter og tilsynet hermed (pensionskassedirektivet) med henblik på at sikre en effektiv håndhævelse i medlemsstaterne af direktivets krav; mener, at en sådan revision bør sigte mod at fremme grænseoverskridende aktivitet af arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser i det indre marked, sikre tilstrækkelig finanstilsyn, øge niveauet af sikkerhed, gennemsigtighed og information til modtagerne, og opdatere kapital og solvenskrav; mener desuden, at revisionen bør tage hensyn til de store forskelle mellem pensions- og forsikringsfonde samt virksomheders eventuelle ansvar og de nuværende beskyttelsesmekanismer; mener, at alle forslag til arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordninger skal underkastes en fuld konsekvensanalyse, navnlig med hensyn til at kvantificere de ekstraudgifter, der kan opstå og skade pensionernes tilstrækkelighed;
20. mener, at gennemsigtigheden i private pensionsordninger stadig er utilstrækkelig; anser det for afgørende at sikre, at arbejdstagere har adgang til pålidelige og fuldstændige oplysninger i forhold til deres pensionsrettigheder – navnlig med hensyn til de forventede fremtidige ydelser, de involverede risici og alle faktiske omkostninger – især dem, der er forbundet med grænseoverskridende aktiviteter og mobilitet (herunder anden og tredje søjle); opfordrer Kommissionen til at undersøge dette og om nødvendigt udarbejde strammere regler på dette område;
21. mener, at individuelle supplerende pensioner, som sikrer, at der modtages tilstrækkelige ydelser, skal indeholde et garanteret og sikkert udbytte, som modtagerne skal modtage tilstrækkelig og klar information om; mener med det for øje desuden, at fondene skal leve op til solide solvens- og kapitaliseringskrav og overvejende arbejde med langsigtede investeringer med lav risiko;
22. mener, at tilsynsvirksomheden bør harmoniseres i EU for at bekæmpe risikoen for konkurrence efter laveste fællesnævner, hvor medlemsstaterne konkurrerer om at tilbyde de mindst strenge solvenskrav;
23. opfordrer medlemsstaterne til at vedtage en bedste praksis-tilgang til pensioner i EU.

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	10.7.2012
Resultat af den endelige afstemning	+ : 28 - : 1 0 : 4
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Pablo Arias Echeverría, Adam Bielan, Cristian Silviu Buşoi, Sergio Gaetano Cofferati, Birgit Collin-Langen, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia de Campos, Cornelis de Jong, Jürgen Creutzmann, Vicente Miguel Garcés Ramón, Evelyne Gebhardt, Louis Grech, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Edvard Kožušník, Toine Manders, Hans-Peter Mayer, Sirpa Pietikäinen, Phil Prendergast, Mitro Repo, Robert Rochefort, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Emilie Turunen, Barbara Weiler
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Raffaele Baldassarre, María Irigoyen Pérez, Emma McClarkin, Sabine Verheyen, Anja Weisgerber

20.2.2013

UDTALELSE FRA UDVALGET OM KVINDERS RETTIGHEDER OG LIGESTILLING

til Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender

om en dagsorden for tilstrækkelige, sikre og bæredygtige pensioner
(2012/2234(INI))

Ordfører for udtalelse: Regina Bastos

FORSLAG

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling opfordrer Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

- A. der henviser til, at det er nødvendigt at vurdere virkningerne af befolkningens aldring på bæredygtigheden af de offentlige finanser; der henviser til, at kommende generationer bør kunne nyde godt af tilstrækkelige pensionsystemer;
- B. der henviser til, at pensionsfondene er vigtige investorer for EU's økonomiske vækst og væsentlige bidragsydere til opfyldelsen af Europa 2020-strategiens mål om 75 % beskæftigelse blandt både mænd og kvinder i aldersgruppen 20-64 år samt til socialt inklusive samfund;
- C. der henviser til, at pensionsordningerne i den aktuelle europæiske debat alt for ofte betragtes udelukkende som en byrde på de offentlige finanser i stedet for som et afgørende instrument til at bekæmpe fattigdom blandt ældre og muliggøre omfordeling af indkomst over den enkelte persons levetid og i samfundet som helhed;
- D. der henviser til, at pensioner udgør ældre europæeres primære indtægtskilde, og at pensionerne har til formål at sikre de ældre en anstændig levestandard og give dem mulighed for at være økonomisk uafhængige; der henviser til, at omtrent 22 % af kvinder over 75 år imidlertid befinder sig under EU's fattigdomsgrænse og derved er i risiko for social eksklusion, og til, at kvinder udgør hovedparten af befolkningen over 75 år;
- E. der henviser til, at kvinder oftere end mænd afbryder deres karrierer eller tager deltidsjob for at passe børn og ældre, plejekrævende eller syge familiemedlemmer, hvilket kan føre

til, at de vælger deltidsarbejde eller dårligere betalt arbejde oftere, end det er tilfældet for mænd, og til, at disse perioder med afbrydelser ikke – eller kun delvis – tages i betragtning ved beregningen af pensionen, og at deres pensioner følgelig er lavere, og at de i højere grad trues af fattigdom;

- F. der henviser til, at kvinder er overrepræsenteret i deltidsjob og fleksible job;
- G. der henviser til, at kvinder udgør en stor del af arbejdstagerne på det sorte arbejdsmarked, navnlig inden for husligt arbejde og pleje af plejekrævende personer;
- H. der henviser til, at kvinder er overrepræsenteret i de lavest rangerende job og stillinger, hvad angår kvalifikationer, løn og prestige, og at kvinder derfor er udsat for større usikkerhed i ansættelsen og får mindre i løn end mænd;
- I. der henviser til, at kvinder oplever større problemer med at forene arbejds- og familieliv, fordi det familiemæssige ansvar ikke altid deles ligeligt, og omsorgen for børn og andre plejekrævende familiemedlemmer primært hænger på kvinderne;
- J. der henviser til, at forskellene mellem mænd og kvinder inden for områderne beskæftigelse, løn, pensionsindbetalinger, karriereafbrydelser, sort arbejde, usikkerhed i ansættelsen og deltidsarbejde i forbindelse med familiemæssige forpligtelser har alvorlige konsekvenser for den pensionsindkomst, som kvinder vil kunne oppebære;
- K. der henviser til, at den negative indvirkning af den økonomiske og finansielle krise i Europa på lønninger og beskæftigelse vil øge den fremtidige risiko for fattigdom blandt ældre;
- L. der henviser til, at undersøgelsen "Women living alone – an update", som Parlamentets Udvalg om Kvinder og Ligestilling har bestilt, viser de indbyggede risici ved nogle af de eksisterende pensionsordninger med hensyn til forværring af de kønsmæssige ubalancer, specielt for kvinder som bor alene;
- M. der henviser til, at OECD's Social, Employment and Migration Working Paper nr. 116 med titlen "Cooking, Caring and Volunteering: Unpaid Work Around the World" (Veerle Miranda) belyser betydningen af det ulønnede arbejde, som endnu ikke anerkendes i de nationale pensionssystemer;
- N. der henviser til, at beskæftigelsesraten i EU for folk i aldersgruppen 55-64 år kun er 47,4 %, og kun 40,2 % for kvinder; der henviser til, at i nogle EU-lande udfyldes kun 2 % af alle ledige stillinger med personer i alderen 55+; der henviser til, at så lave beskæftigelsesrater medfører en pensionskløft mellem mænd og kvinder inden for samme generation samt en kløft mellem generationerne, som fører til betydelige forskelle i de økonomiske ressourcer, som forskellige generationer råder over;
- O. der henviser til, at de forventede virkninger af pensionsreformer normalt er baseret på en mandlig, fuldtidsbeskæftiget, gennemsnitlig lønmodtager med en fuld karriere bag sig; der henviser til, at aktuarmæssige, kønsbestemte dødelighedstabeller har en negativ indvirkning på beregningen af kvinders pension og giver en lavere dækningsgrad for kvinder;

- P. der henviser til, at kvinder ofte er beskæftiget i dårligere betalte job og har mindre fleksibilitet på arbejdsmarkedet, navnlig når de er over 50 år, hvilket gør det vanskeligere at sætte penge til side til pensionsordninger;
1. understreger, at der i flere medlemsstater er behov for at reformere pensionssystemerne for at kunne håndtere befolkningsudviklingen og de ændrede arbejdsmarkeder; understreger, at reformerne skal være socialt retfærdige og styrke solidaritetsmekanismer og ligestilling mellem mænd og kvinder; understreger, at reformerne bør inddrage arbejdsmarkedets parter og relevante interessenter og bør formidles ordentligt til borgerne;
 2. påpeger, at medlemsstaterne bør støtte forskning i indvirkningen af forskellige metoder til pensionsindeksering på risikoen for fattigdom blandt ældre, idet der tages hensyn til kønsdimensionen; opfordrer medlemsstaterne til navnlig at tage hensyn til udviklingen i folks behov, efterhånden som de bliver ældre, herunder langtidspleje, for at sikre, at ældre mennesker, primært kvinder, kan få en tilstrækkelig pension og leve et værdigt liv;
 3. understreger, at pensionspolitik er et centralt element i socialpolitik, og at pension både er en mekanisme til direkte økonomisk solidaritet mellem generationerne og en investering i fremtiden;
 4. peger på, at udformningen af pensionssystemerne er medlemsstaternes ansvar, og fremhæver fordelene ved en generel, samordnet tilgang på EU-plan;
 5. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre, at princippet om ligebehandling af kvinder og mænd anvendes konsekvent i pensionsforsikringsordninger, og at især arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordninger ikke diskriminerer kvinder, således at de ikke forstærker de eksisterende mønstre, som allerede stiller kvinder ringere med hensyn til ydelser og bidrag;
 6. opfordrer Kommissionen og EU's medlemsstater til at gennemføre omfattende konsekvensanalyser af alle socialsikringsreformer, navnlig af pensionsordninger, som kan have en negativ indvirkning på kvinders beskæftigelse og pensionsrettigheder, f.eks. nedskæringer i daginstitutions- og plejehjemspladser, pensionspolitikker osv.;
 7. minder om, at medlemsstaterne skal træffe foranstaltninger med sigte på at fjerne løn- og indkomstforskellene mellem kvinder og mænd for samme arbejde og forskellene med hensyn til at opnå ansvarsfulde poster såvel som de kønsrelaterede uligheder på arbejdsmarkedet, som også har indvirkning på pensioner og fører til en betydelig forskel mellem de pensioner, der udbetales til kvinder, og de meget højere pensioner, der udbetales til mænd; opfordrer indtrængende Kommissionen til at forelægge revisionen af den eksisterende lovgivning; konstaterer, at løngabet mellem mænd og kvinder hårdnakked bliver ved at være stort til trods for utallige kampagner, mål og foranstaltninger i de senere år;
 8. understreger, at det er nødvendigt at træffe omgående foranstaltninger mod løngabet mellem mænd og kvinder i den private sektor, som er specielt alvorligt i de fleste medlemsstater;
 9. opfordrer medlemsstaterne til at fremme fleksibilitet med hensyn til pensionsalderen, idet

der tages hensyn til kønsdimensionen, samt til at sikre en minimumspension;

10. peger på, at kvinder generelt udsættes for indirekte diskrimination og høj fattigdomsrisiko, når medlemsstaternes pensionssystemer ikke tager højde for de særlige forhold, som gør sig gældende for kvinder, der lever alene, eller for køn i det hele taget;
11. påpeger, at skønt fleksible arbejdstider og deltidsjob gør det nemmere at opnå balance mellem arbejds- og privatliv, navnlig for kvinder, medfører de også lavere lønninger og dermed lavere pensioner i fremtiden; fremhæver, at langt størstedelen af de lave lønninger og næsten alle de meget lave lønninger gives for deltidsarbejde, og at omkring 80 % af fattige arbejdstagere er kvinder;
12. understreger, at det er nødvendigt at mindske lønforskellene for mænd og kvinder med samme kvalifikationer og samme arbejde, da de får kvinders indkomster til at sakke endnu mere bagud i forhold til mænds og øger det store antal kvinder, som lever i fattigdom, når de bliver pensionister eller enker;
13. anerkender nødvendigheden af at tilpasse pensionsalderen for kvinder og mænd for at tage højde for stigningen i den forventede levealder, samtidig med at adgangen til livslang læring forbedres, der skabes en bedre sammenhæng mellem arbejds-, familie- og privatliv, og at aktiv aldring fremmes;
14. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at vedtage en livscyklustilgang til pension, som tager hensyn til en persons samlede arbejdsliv, herunder karriereafbrydelser og -ændringer, med henblik på at afspejle den sociale og økonomiske nytteværdi af ulønnet omsorgsarbejde og moderne arbejdsmønstre;
15. understreger betydningen af at gøre mænds og kvinders pensionsalder ensartet og forbedre ældre kvinders og mænds beskæftigelsesegnethed, således at de får mulighed for at blive på arbejdsmarkedet, hvilket vil bidrage betydeligt til at øge ældre arbejdstageres erhvervsaktivitet;
16. understreger, at kvinders lange gennemsnitlige perioder med deltidsarbejdsløshed, lavere lønninger og færre arbejdstimer i gennemsnit har omfattende konsekvenser for deres indtjening og sociale ydelser, og ikke mindst på længere sigt på deres pensioner;
17. understreger, at den længere forventede levetid for kvinder ikke bør give anledning til diskrimination i forbindelse med beregningen af pensioner;
18. glæder sig over, at Kommissionen agter at støtte udviklingen af supplerende pensionsopsparinger med henblik på at forøge pensionsindkomsterne;
19. understreger, at den første søjle fortsat bør være hovedleverandør af alderdomspensioner, og at Kommissionen bør træffe foranstaltninger for at gøre anden og tredje søjle mere tilgængelige og gennemsigtige for kvinder, da de i øjeblikket har færre muligheder end mænd for at opspare supplerende pensionsmidler;
20. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at overholde og håndhæve lovgivningen om barselsrettigheder, så kvinder ikke stilles ugunstigt med hensyn til pension, fordi de er

blevet mødre i løbet af deres arbejdsliv;

21. understreger, at det er nødvendigt at tilskynde medlemsstaterne til at informere borgerne bedre, således at de har kendskab til alle forhold, når de skal træffe beslutninger angående deres pensionsplanlægning;
22. tilskynder medlemsstaterne til at betragte de perioder, kvinder og mænd bruger på at tage sig af børn eller andre plejekrævende familiemedlemmer samt på husligt arbejde, som forsikrede perioder, der giver pensionsrettigheder og tages i betragtning ved beregningen af deres pension;
23. mener, at individualisering af pensionsrettigheder er nødvendigt ud fra et ligestillingsperspektiv, og at sikkerheden for mange ældre kvinder, som i øjeblikket er afhængige af enkepension og andre afledte rettigheder, ligeledes bør garanteres;
24. understreger, at socialpolitikker og sociale tjenester, der yder børnepasning og pleje af ældre og plejekrævende personer, er afgørende for at sikre, at kvinder har samme muligheder som mænd for at få betalt arbejde, som er foreneligt med deres familie- og privatliv, og som giver dem mulighed for at optjene pensionsrettigheder, der er tilstrækkelige til, at de kan modtage en anstændig pension, når de bliver gamle;
25. understreger, at det er nødvendigt at tilskynde medlemsstaterne til – både i deres velfærdssystemer og i forbindelse med opnåelse af pensionsalderen – at anerkende den tid, kvinder i langt de fleste tilfælde har brugt på at yde omsorg eller støtte til familiemedlemmer;
26. opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at foreslå nye løsninger med henblik på at sikre, at uformelt arbejde, som udføres lovligt, betales bedre og tages i betragtning ved beregning af pensionsrettigheder;
27. glæder sig over opfordringen i hvidbogen til at fremme godskrivning af plejeperioder, dvs. at pasning af plejekrævende personer tages i betragtning ved beregningen af pension for både kvinder og mænd, hvilket allerede er tilfældet i nogle medlemsstater;
28. anmoder om, at der i forbindelse med anerkendelsen af tidligere erfaringer bør tages hensyn til, hvis kvinder har været involveret og engageret i at drive foreninger for børn, personer med handicap eller plejekrævende personer, således at det bliver muligt for dem at undgå karriereafbrydelser, som ville mindske størrelsen af deres fremtidige pensioner;
29. anmoder om, at medlemsstaterne om nødvendigt revurderer deres velfærdssystemer for at undgå en betydelig forskel mellem kvinders og mænds pensionsniveauer, samt at de overvejer at indføre justeringskoefficienter for at tage hensyn til huller i bidragsbetalingen som følge af korttidsansættelser;
30. gentager endnu en gang, at det er vigtigt at bekæmpe kønsstereotyper, som traditionelt henviser kvinders arbejde til en sekundær position, hvilket resulterer i lavere løn for arbejde, der udføres af kvinder;
31. opfordrer medlemsstaterne til at tilvejebringe kvalitetspræget og prismæssigt

overkommelig børnepasning og pleje af plejekrævende personer;

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	19.2.2013
Resultat af den endelige afstemning	+ : 30 - : 2 0 : 0
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Regina Bastos, Edit Bauer, Andrea Češková, Marije Cornelissen, Tadeusz Cymański, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Silvana Koch-Mehrin, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Ulrike Lunacek, Elisabeth Morin-Chartier, Krisztina Morvai, Siiri Oviir, Joanna Senyszyn, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Izaskun Bilbao Barandica, Minodora Cliveti, Silvia Costa, Anne Delvaux, Mariya Gabriel, Nicole Kiil-Nielsen, Doris Pack, Licia Ronzulli, Angelika Werthmann

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	21.3.2013
Resultat af den endelige afstemning	+: 32 -: 4 0: 6
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Marije Cornelissen, Emer Costello, Andrea Cozzolino, Frédéric Daerden, Karima Delli, Richard Falbr, Thomas Händel, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Öry, Siiri Oviir, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Jutta Steinruck
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Georges Bach, Jürgen Creutzmann, Philippe De Backer, Sergio Gutiérrez Prieto, Anthea McIntyre, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Sógor
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere, jf. art. 187, stk. 2	Wim van de Camp